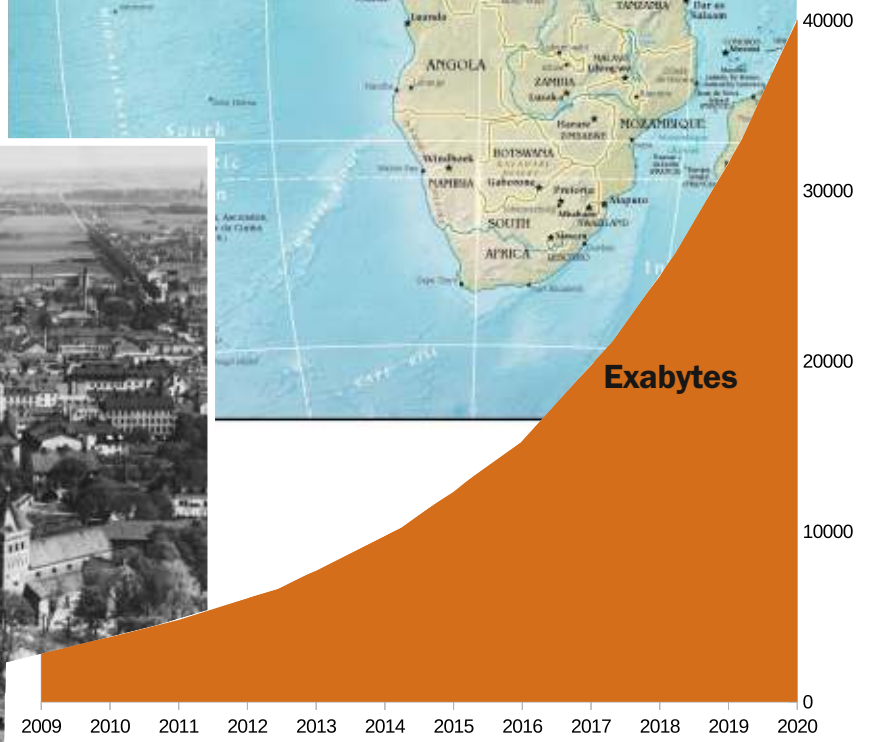
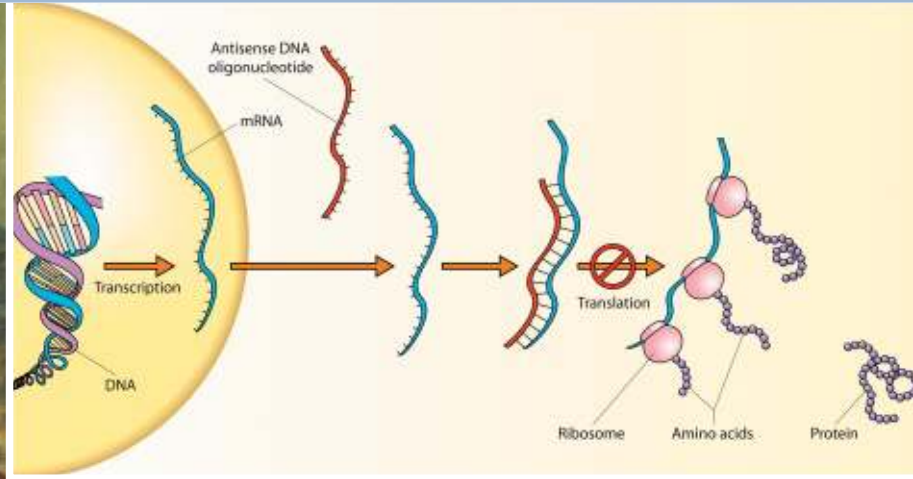
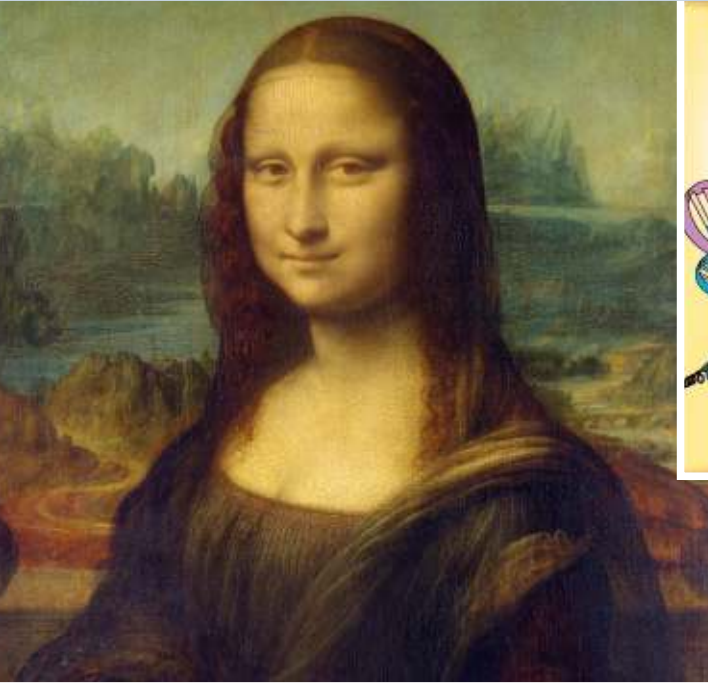

Programbladet

Uppsala Senioruniversitet Vårterminen 2018

Uppsala Senioruniversitet

Föreningen Uppsala Senioruniversitet (USU) inledde sin verksamhet hösten 1979. Föreningens sekretariat finns numera på Bergsbrunnagatan 1, 753 23 Uppsala. USU är en ren studieorganisation. Föreningen är partipolitiskt och religiöst neutral. Det administrativa arbetet utförs på ideell basis. USU erbjuder sina medlemmar varje år cirka 250 studiecirklar och föreläsningsserier, 20 teaterresor och studiebesök samt ett antal tisdagsföreläsningar som är öppna för alla medlemmar.

Rätt till medlemskap har alla, oavsett studiebakgrund, som fyllt 58 år samt även yngre personer som uppstår pension av något slag. Rätt till medlemskap har även make/maka till eller samboende med den som är medlem i USU. Medlemskap får man genom att betala in medlemsavgiften. Föreningen har drygt 4 000 medlemmar.

Serier och cirklar våren 2018

Vårens program erbjuder åtta tisdagsföreläsningar, 20 föreläsningsserier, 87 studiecirklar, två övriga arrangemang samt ett antal resor och studiebesök.

Anmälan

Mer information om anmälan finns på sidan 31 i det här programbladet.

Sekretariat

Sekretariatet på Bergsbrunnagatan 1 är öppet mån-fred kl. 10.00-12.00.
Telefon: 018-24 35 01. E-post: usu@usu.se

WWW.USU.SE

Innehållsförteckning

● Tisdagsföreläsningar	sid 3
Tisdagsföreläsare	sid 3
● Föreläsningsserier	sid 4
● Studiecirklar	sid 12
Religion, filosofi och historia	sid 12
Litteratur, konst och musik	sid 13
Samhällsvetenskap	sid 14
Naturvetenskap och teknik	sid 15
Språk	sid 17
● Övriga arrangemang	sid 26
● Resor och studiebesök	sid 27
Anmälan till serier och cirklar	sid 31
Kalendarium för resor och studiebesök	sid 32

Omslagsbilden: Bilderna på framsidan har alla anknytning till vårens aktiviteter. Mona Lisa (La Gioconda), DNA-oligonukleotid, skrivande robot, Afrika, Uppsala på 1940-talet, datatillväxten i världen (alla foton från Wikimedia Commons)

Tisdagsföreläsningar

Föreläsningarna äger rum i Grönwallsalen, ingång 70 Akademiska sjukhuset, och i Missionskyrkans kyrksal, S:t Olofsgatan 40. Föreläsningstiden är 13.15 till cirka 14.30. Kom i god tid för att vara säker på att få plats. Vi måste följa givna brandsäkerhetsregler och får inte överbelasta salarna.

Tisdagsföreläsningarna är fritt tillgängliga för de medlemmar som har betalt årsavgiften. Medlemskort uppvisas.

Tisdagsföreläsningarna kommer att filmas så att Senioruniversitetets medlemmar kan titta på dem på www.usu.se under två veckor efter respektive föreläsningstillfälle.

23 januari

Roger Elg

Den gröna staden – en resa genom 200 år

Gästvärd: Eva Willén

Missionskyrkan

6 mars

Martin Ingelsson

Demens – hur utvecklas den och hur kan vi bemästra den

Gästvärd: Jan Fagius

Grönwallsalen

17 april

Catharina Grünbaum

Svenska språkets rikedom

Gästvärd: Jan Fagius

Grönwallsalen

6 februari

Johan Stahre

Arbetskompis eller fiende – människor och robotar på framtidens arbetsmarknad

Gästvärd: Bo Höistad

Missionskyrkan

20 mars

Kjell Östberg

1968 – när allting var i rörelse

Gästvärd: Maths Isacson

Missionskyrkan

15 maj

Carl-Reinhold Bråkenhielm

Kan människan förädlas?

Transhumanism som livsåskådning

Gästvärd: Jan Fagius

Grönwallsalen

20 februari

Leif Zern

Judendomen och det heliga

Gästvärd: Ingrid Åberg

Missionskyrkan

3 april

Åsa Danielsson

Vattenproblematik i världen – från torka till översvämningar

Gästvärd: Gunnel Forsberg

Grönwallsalen

Föreläsare våren 2018

Roger Elg är landskapsarkitekt vid Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala. Han har undervisat på landskapsarkitektprogrammet på Institutionen för Stad och Land sedan 1997. Roger Elg har fokus på gestaltning och förvaltning av vegetation i stadsplanering samt hantering av vegetation i kulturhistoriska miljöer. Samarbeten på kommun- och riksnivå liksom med Statens Fastighetsverk har bland annat lett till framtagande av parkprogram, vårdprogram och vårdplaner. Hans pågående forskning inriktar sig på hur vegetation har använts i stadens offentliga rum under perioden 1800–2000, fallstudie Uppsala.

Johan Stahre är professor i produktionssystem vid Chalmers tekniska högskola. Han är vice programchef för det nationella strategiska innovationsprogrammet Produktion 2030. Stahres forskning handlar om produktion, automation, digitalisering och mänskliga faktorer. I ett av hans projekt, "Framtidsoperatören", utvecklade man framtidens arbetsverktyg, baserade på iPhones och informationsteknik för att förstärka operatörernas innovationsförmåga. I dag leder han ett

projekt i samarbete med Ericsson och SKF som ska utnyttja framtidens 5G-teknik i tillverkningsindustrin. Johan Stahre har lett internationella projekt om social hållbarhet, automation och mänsklig styrning av produktionssystem.

Leif Zern är teater- och litteraturkritiker, numera verksam på Dagens Nyheter. Han arbetade tidigare på Expressens kultursidor, där han också var chef 1982–1993. Han är även författare och har gett ut en rad studier om bland annat Ingmar Bergman, Shakespeare och Jon Fosse. I boken Kaddish på motorcykel berättar Zern om sin far och om hur den judiska uppväxten präglade hans barndom och liv.

Martin Ingelsson är läkare och specialist i geriatrik, det vill säga sjukdomar som särskilt drabbar äldre människor. Han disputerade 2001 med arbeten om Alzheimers sjukdom, vår vanligaste demenssjukdom, och har sedan vid Karolinska Institutet, Harvard Medical School i Boston samt här i Uppsala fortsatt arbetet med att kartlägga och försöka

bemästra sjukdomar med demensutveckling. Han utnämndes 2016 till professor i geriatrik vid Uppsala universitet.

Kjell Östberg är professor vid Samtidshistoriska institutet vid Södertörns högskola. Hans forskning har främst handlat om nya och gamla sociala rörelser. Våren 2018 kommer hans bok om 1968 ut i en ny upplaga. Han har tidigare bland annat rönt uppmärksamhet för sin biografi i två band om Olof Palme som nominerades till Augustpriset 2008.

Åsa Danielsson är biträdande professor i miljövetenskap vid Institutionen för Tema vid Linköpings universitet. Hon har publicerat vetenskapliga artiklar och rapporter om olika vattenrelaterade frågor. Hennes forskning har framför allt handlat om modellering av övergödningens problematiken i Östersjön, dess orsak och verkan och framtida utveckling. Danielsson har ett brett intresse för vattenfrågor i världen och de förändringar i tid och rum som uppträder som en respons på naturlig variation och mänsklig påverkan.

Föreläsningsserier

Hur anmäler man sig? Se näst sista sidan i programmet. Hörslina finns i samtliga föreläsningssalar utom Musicum.

1. Nu var det 1918
2. Mödrar och fäder i litteraturen
3. Indiens textilier: tradition, kunskap, glamour
4. Nedslag i konsten V
5. Renässansens Florens och Venedig
6. Min musik
7. Levande jazzhistoria
8. Fördjupad förståelse av jazzmusik
9. Filmstudio Fyris, Grupp 1
10. Filmstudio Fyris, Grupp 2
11. Ja, du kommer till slut ...
12. Afrika – den okända kontinenten?
13. Uppsala som uppväxtmiljö
14. Tillståndet i världen våren 2018
15. Tillståndet i världen våren 2018, filmat
16. Vilken fred vill vi ha?
17. Informationsteknologin som förändrar vår vardag
18. Energi – vår ständiga följeslagare
19. DNA-analys och genteknik i människans tjänst II
20. Sveriges nationella minoriteter, deras språkliga och kulturella situation i Sverige

Nr 1. Nu var det 1918

I år är det hundra år sedan det första världskriget slutade. 1918 dikterade segrarmakterna fredsvillkoren på ett sätt som skulle komma att driva Europa och världen in i nya katastrofala konflikter. Utopin om en varaktig fred krockade med den hårda verklighet som skadeståndskrav, finansiella kriser och svårhanterliga geopolitiska förändringar skapade. Kriget hade trasat sönder tre imperier, det ryska, det habsburgska och det ottomanska. Efterverkningarna av 1918 har plågat Europa och övriga världen ända in i våra dagar. Sverige stod visserligen utanför kriget men drabbades också av hunger, svält och så starka sociala spänningar att landet under november 1917 balanserade på revolutionens brant. Kampen om rösträtten och parlamentarismens principer blev hård. I denna serie belyses följderna av det första världskriget.

Serieansvariga: **Rune Hedman**, fil.lic., f.d. departementsråd, tfn 070-630 16 58, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27.

Catharina Grünbaum var verksam i Svenska språknämnden innan hon under ett par decennier var korrekturchef, språkvårdare och språkspaltsskribent på Dagens Nyheter. Hennes insatser för svenska språket har belönats med bland annat Erik Wellanders och Svenska Akademiens språkvårdspriser samt filosofie hedersdoktorat vid Stockholms universitet. Hon är styrelseledamot i såväl Alf Henrikson-sällskapet som Bellmanssällskapet och redaktör för deras respektive medlemsblad.

Carl Reinhold Bråkenhielm är teolog och präst, professor emeritus i empirisk livsåskådningsforskning och numera seniorprofessor vid Uppsala universitet. Han har i ett stort antal böcker utvecklat teologiska aspekter på etik och moral, men också engagerat sig i diskussioner om religion och naturvetenskap, ett engagemang som illustreras av boktitlar som *Verklighetsbilder* och (tillsammans med Torbjörn Fagerström) *Gud & Darwin – känner de varandra? Ett bioteologiskt samtal*.

Program

22 jan. Klas-Göran Karlsson, professor i historia, Lunds universitet. *Krigets manus och fredens*.

5 feb. Kristian Gerner, professor i historia, Lunds universitet. *Geopolitiska förändringar i Europa: nya stater, nya statsgränser, nationella minoriteter*.

19 feb. Jan Ottosson, professor i ekonomisk historia, Uppsala universitet. *Tysklands skuld efter första världskriget – krigsskadeståndets effekter*.

5 mars Svante Nordin, professor i idéhistoria, Lunds universitet. *Filosofernas krig – filosofernas fred*.

19 mars Håkan Blomqvist, docent i historia, Södertörns högskola. *Krigets eko i Sverige. Potatisrevolutionen 1917, hungeruppror och demokrati*.

16 april Gunnela Björk, docent i historia, Örebro universitet. *Kata Dalström, överklassvinna och socialistisk agitator. En stridbar röst i en turbulent tid.*

Tid: Måndagar jämna veckor 22/1-16/4 (ej 2/4)
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 350 kr.

Nr 2. Mödrar och fäder i litteraturen

Mödrar och fäder är ett vanligt tema i litteraturen. Vissa författare har valt att skildra sina egna föräldrar i mer eller mindre förklädd form medan andra har skapat rent fiktiva gestalter. Ibland har det handlat om kärleksfulla hyllningar och andra gånger om bittra uppgörelser. I den här serien ges exempel på föräldraskildringar i svensk litteratur från slutet av 1800-talet fram till idag.

Serieansvariga: **Eva Heggstad**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-24 30 12, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

25 jan. Anna Williams, professor i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *"O, hon hatade henne!" Agnes von Krusenstjerna och mödrarna.*

8 feb. David Gedin, docent i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *"Allas försörjare, allas fiende." Strindberg och faderskapets våndor.*

22 feb. Eva Heggstad, professor em. i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *"En hyllning till alla proletärmödrar, som i armod och kval lever sina liv". Modersgestalter i Moa Martinsons författarskap.*

8 mars Lena Kåreland, professor em. i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *Vem tar hand om vem? Mammor och pappor i den moderna svenska ungdomsromanen.*

22 mars Maria Jönsson, docent i litteraturvetenskap, Umeå universitet. *"Att inte få ihop det." Familjrelationer i Kerstin Thorvalls författarskap.*

19 april Helena Wahlström, professor i genusvetenskap, Uppsala universitet. *Mamman och minnet. Söner skriver om mödrar.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 25/1-19/4 (ej 5/4)
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 350 kr.

Nr 3. Indiens textilier: tradition, kunskap, glamour

Serien behandlar aspekter av den rika indiska dräkt- och textilkulturen i historiska, religiösa, politiska och konstnärliga sammanhang.

Indiska vävda, broderade och konstfärdigt färgade tyger var eftertraktade lyxvaror för den tidiga världens kräsna överklass. Indiska handelsmän hade, långt före västvärldens industrirevolution på 1800-talet, försett kunder i Asien och Afrika med massproducerade bomullstyger för modekläder och inredning. Idag lanseras nya stilar snabbt bl.a. genom populärkulturens filmer från Bollywood. Unga designers skapar åter framgångsrika och sofistikerade moden med indiska förtecken för världsmarknaden.

Serieansvariga: **Désirée Koslin**, professor i Fashion and Textile Studies, Fashion Institute of Technology, SUNY, tfn 070-358 37 60, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Désirée Koslin**.

Program

23 jan. Från enkla tygstycken till konstfullt draperade plagg – sari och turban.

6 feb. Dräkt som budskap och tecken i Indiens religiösa mångfald.

20 feb. Indiens tyger i världsexport till öst och väst.

6 mars Handspunnen bomull: Gandhis vapen i kampen för självständighet.

20 mars Från 1960-talets flower-power till Bollywoods filmgarderober.

3 april Dagens design och mode i indisk internationell stil.

Tid: Tisdagar jämna veckor 23/1-3/4 kl. 10.15-11.45.
12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 350 kr.

Nr 4. Nedslag i konsten V

I denna serie presenteras olika typer av konstnärer och konstnärroller. Syftet med serien är att ge en djupgående analys av konstnärerna och deras verk.

Serieansvarig: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55.

Program

2 feb. Thomas Hård af Segerstad, senioruniversitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Bröllopet: Jan van Eyck och Marcel Duchamp.*

16 feb. Carina Jacobsson, docent, universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Familjen i konsten.*

2 mars Helén Hallgren Archer, intendent vid Nationalmuseum. *Anders Zorn – en konstnär i världsklass.*

16 mars Marika Bogren, intendent vid Nationalmuseum. *"Man är målarsugen och behöver ett ansikte." Den mångsidiga Tyra Lundgren – keramiker, målare, glas- och textilformgivare och författare.*

13 april Hans-Olof Boström, professor em. i konstvetenskap, Karlstads universitet. *Carl Larsson – älskad och hatad.*

27 april Tom Sandqvist, professor i konstens teori och idéhistoria, adjungerad professor vid Konstfack, docent i konstvetenskap, Lapplands universitet, Rovaniemi. *En sublim videokonst. Bill Viola och de existentiella frågorna.*

Tid: Fredagar udda veckor 2/2-27/4 (ej 30/3)
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 350 kr.

Nr 5. Renässansens Florens och Venedig

Föreläsningsserien behandlar renässanskulturens uppkomst och utveckling i epokens (1400-1600) två viktigaste städer, Florens och Venedig. De ekonomiska och politiska förutsättningarna för den kulturella nyorienteringen och blomstringen diskuteras, d.v.s. bankväsendet och handelskapitalismen i Medicifamilijs Florens, i Venedigs kolonier och genom herraväldet över Medelhavet. De viktigaste strömningarna inom bildkonst och arkitektur och konkurrensen mellan florentinskt och venetianskt måleri belyses genom analys av exemplariska verk av ledande konstnärer och arkitekter.

Serieansvariga: **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27, och **Lars-Olof Åhlberg**, professor em. i estetik, tfn 070-425 95 00. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars-Olof Åhlberg**.

Program

30 jan. Florens 1: Politik och ekonomi. De florentinska akademierna. Konstteori (Alberti, Vasari) och konstnärsrollens förvandling: från hantverkare till skapande konstnär.

13 feb. Florens 2: Måleri och skulptur. Från Massaccio till Michelangelo.

27 feb. Florens 3: Brunelleschis katedral och andra kyrkor och palats.

13 mars Venedig 1: Republiken som Medelhavets stormakt. Politik och ekonomi. Konstnärernas sociala ställning.

10 april Venedig 2: Måleri och skulptur. Från Giovanni Bellini till Tintoretto.

24 april Venedig 3: Piazza San Marco, kyrkor och palats. Monteverdis madrigaler och operor.

Tid: Tisdagar udda veckor 30/1-24/4 (ej 27/3)
kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X (dock annan lokal 27/2, 24/4, anges på biljetterna).

Avgift: 350 kr.

I anslutning till föreläsningsserien planeras en studieresa till Florens hösten 2018. Resan är öppen för alla, men förtur ges för deltagare i serien. Mer information kommer under våren.

Nr 6. Min musik

Kulturpersonligheter och musiker från Uppsala med omnejd berättar om och spelar musik som betytt mycket för dem.

Serieansvariga: **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, f.d. överläkare i hematologi, Akademiska sjukhuset, tfn 018-46 02 70, 070-215 09 89, och **Gunnel Fagius**, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70.

Program

29 jan. Leif Karlsson, slagverkare och dirigent, en av grundarna till slagverksensemblen Kroumata, konstnärlig ledare och dirigent för Uppsala Blåsarsymfoniker, som belönades med guldmedalj vid VM för blåsorkestrar sommaren 2017.

12 feb. Maria Goundorina, kommer från Ryssland. Kördirigent utbildad vid Tchaikovskykonservatoriet i Moskva och i Wien. Kom till Sverige 2005 för kördirigentutbildning hos Anders Eby. Dirigent för Allmänna Sången sedan 2010. Undervisar vid Adolf Fredriks musikklasser.

26 feb. M. Anna Packalén Parkman, född i Polen. Hon flyttade som student till Sverige, professor i slaviska språk/polska vid UU. Under skoltiden studerade hon piano och flöjt, spelade i orkester och sjöng i körer. I Uppsala har hon varit medlem i Akademiska Kapellet och aktiv i Fyris Kammarkör.

12 mars Tomas Szendrö, bassångare, solist och körsångare med operautbildning, stöttepelare i UAK:s basstämma. Leder egen kör, Totalensemblen. Opera- och barockfantast. Lärare i särskolan.

9 april Fredrik Wetterqvist, ständigt sekreterare i Kungl. Musikaliska akademien, tidigare diplomat i Ottawa och Tallinn och chef för UD:s kultur- och Sverigefrämjande verksamhet under tio år. Sångare i Orphei Drängar sedan 1988. Ordförande i STIM:s promotionsnämnd 2012-2016.

26 april Gunnel Bohman, operasångerska. Under 25 år i toppskiktet av svenska sångerskor. Utbildad vid Operahögskolan i Stockholm. Anställd vid Wiener Staatsoper och i Mannheim, sedan frilansande med engagemang vid de stora operahusen. 1991 hemlig gäst i OD:s Caprice.

Tid: Måndagar udda veckor 29/1–9/4 (ej 26/3) samt torsdag 26/4 kl. 10.30–12.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 7. Levande jazzhistoria

Föregående terminers jazzhistoriska serier fortsätter där Ulf Johansson Werre hanterar flygeln och spelar skivor för att exemplifiera och förklara musikens uppbyggnad. Ulf berättar, analyserar och kåserar även personligt kring upplevda fenomen inom jazzhistorien. Denna termin handlar det om fem av jazzens stora och banbrytande profiler samt i ett sista seminarium om korsbefruktningen mellan jazz och europeisk konstmusik. Vi jämför stilarter och konstnärliga uttrycksätt, studerar utvecklingslinjer och de musikaliska kvaliteter som bygger upp jazzens känslomässiga och intellektuella magi.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Program

1 feb. *Count Basie: The kid from Red Bank swings to the top.*

8 feb. *John Coltrane: Från stilbildande estet till frijazz.*

22 feb. *Bix Beiderbecke: Ett självförbrännande geni mellan impressionism och swing.*

8 mars *Cannonball Adderly: Hardbopens souliga trapetskonstnär.*

22 mars *Lester Young: Den hårdsvängande lyrikern som bildade skola.*

19 april *Korsbefruktning jazz – europeisk konstmusik: Jazzen – konstmusiken, vers – chorus och vice versa.*

Tid: Torsdagar enligt program kl. 10.15–11.45, dock kl. 13.15–14.45 den 1/2.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 8. Fördjupad förståelse av jazzmusik

Detta är en serie om musikens uppbyggnad för er som vill träna era sinnen för att förstå och uppfatta mer av musikens sköna värld. Under ledning av Ulf Johansson Werre får vi en introduktion till hur harmonier, form, melodi och rytmik samverkar till en musikalisk enhet. Vi lär oss hur orkesterns olika delar samarbetar under olika epoker och får också en inblick i grundläggande musikteori. Ulf illustrerar de olika momenten vid flygeln och med andra instrument och analyserar kompositioner och

improvisationer från olika musikgenrer. Fristående fortsättning från förra terminen.

Serieansvariga: **Lasse Sunnås**, fil.mag., tfn 018-30 06 98, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Torsdagar udda veckor 1/2–26/4 (ej 29/3) kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 350 kr.

Nr 9. Filmstudio Fyris, Grupp 1

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi ännu en termin med satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort presentation. Parallellserie med samma innehåll som Nr 10.

Serieansvarig: **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

Program

23 jan. Viskningar och rop. Ingmar Bergmans kammarspel från 1973 om en döende kvinna, hennes båda systrar och tjänarinna. Handlingen utspelar sig kring sekelskiftet 1900 och i rollerna ser vi Liv Ullman, Ingrid Thulin, Harriet Andersson och Kari Sylwan (längd 88 minuter).

6 feb. Fröken Fleggmans mustasch. Hans Alfredsons och Tage Danielssons krönika över 1900-talet, inspelad på Göta Lejon 1982 med bl.a. Gösta Ekman, Lena Nyman, Hans Alfredson och Tage Danielsson (längd 120 minuter).

20 feb. Manchester by the sea. Amerikansk oscarsbelönad film från 2016 om vaktmästaren Lee Chandler och hans brorson Patrick. Manusförfattare och regissör är Kenneth Lonergan (längd 137 minuter).

6 mars Höstsonaten. En välbekant film från 1978 om den internationellt framgångsrika pianisten Charlotte Andergast och hennes döttrar Eva och Helena. Manus och regi Ingmar Bergman och med Ingrid Bergman, Liv Ullman och Lena Nyman i de främsta rollerna (längd 100 minuter).

20 mars Ida. Svartvit polsk film från 2013 i regi av Pawel Pawlikowski, som också svarat för manus. Filmen handlar om novisen Anna som spelas av Agata Trzebuchowska och belönades med en Oscar för bästa utländska film (längd 80 minuter).

3 april Semestersabotören. Monsieur Hulot firar semester på obekant ort i Frankrike i Jacques Tatis film från 1953 (längd 85 minuter).

Tid: Tisdagar jämna veckor 23/1–3/4 kl. 10.00–ca 12.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 350 kr.

Nr 10. Filmstudio Fyris, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som Nr 9.

Serieansvarig: Karl Johan Eklund, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

Program

26 jan. Viskningar och rop

9 feb. Fröken Fleggmans mustasch

23 feb. Manchester by the sea

9 mars Höstsonaten

23 mars Ida

6 april Semestersabotören

Tid: Fredagar jämna veckor 26/1-6/4 kl. 13.00-ca 15.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 350 kr.

VILL DU TA HAND OM FILMSTUDION?

Senioruniversitetets serie Filmstudio Fyris drivs i samarbete med Fyrisbiografen. Nu slutar den som har ansvarat för verksamheten i alla år, och en ny kraft behövs. Arbetet är ideellt och går ut på att välja filmer (i samråd med humanioragruppen inom serier och cirklar), beställa filmer, ansvara för visningarna och presentera filmerna. Det tekniska sköts av biografens personal. Kontakta **Karl Johan Eklund** för mer information, tel 018-52 45 05, 072-23 23 705.

Nr 11. Ja, du kommer till slut ...

Om döden i litteraturen, konsten, musiken och i verkligheten. Serien kan komma att kompletteras med en vandring på Uppsala gamla kyrkogård under ledning av Karl Johan Eklund.

Serieansvariga: Karl Johan Eklund, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05, **Gunhild Hammarström**, professor em. i sociologi, tfn 018-60 08 99, och **Anne-Marie Pernulf**, läkare, f.d. divisionschef Akademiska sjukhuset, tfn 070-314 10 03.

Program

1 feb. Jan Henningsson, arabist, religionshistoriker och diplomat. *Nederstigen till dödsriket. Om möten mellan levande och döda i religionernas föreställningsvärld.*

15 feb. Lena Kåreland, professor em. i litteraturvetenskap. *Stundande natten. Om döden i litteraturen.*

1 mars Hedvig Brander-Jonsson, universitetslektor, docent i konstvetenskap. *Uppbrottets vemod och smärta. Om döden i bildkonsten.*

15 mars Ulf Lernéus, förbundsdirektör, Sveriges Begravningsbyråers Förbund. *Traditioner och riter kring död och begravning förr och nu.*

12 april Gunnel Fagius, musikvetare och musikedirektör. *Musiken till tröst och musiken om döden som konstnärlig gestaltning.*

26 april Agnetha Pettersson och **Ulrika Sahlsten**, antikvarier vid Upplandsmuseet. *Vad berättar våra kyrkogårdar? Om gravplatser och gravvårdar.*

Tid: Torsdagar udda veckor 1/2-26/4 (ej 29/3)

kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Nr 12. Afrika – den okända kontinenten?

Serien belyser Afrika ur ett historiskt, politiskt och kulturellt perspektiv. Vad är känt om Afrikas prekoloniala historia fram till avkoloniseringen? Demokratins framväxt i ett avkoloniserat land beskrivs, dess framgångar och bakslag, framgångsrika och misslyckade statskupper. Hur kan det komma sig att vissa länder aldrig haft krig efter sin självständighet? Vi får en bild av Afrikas rika kulturella liv och i en föreläsning belyses Dag Hammarskjölds roll i Afrikas avkolonisering och vad vi vet – och vill veta – om hans död. Avslutningsvis behandlas Afrikas ekonomiska utveckling.

Serieansvarig: Claes Leijon, f.d. Sida-medarbetare och ambassadråd, tfn 070-602 53 17, claes.leijon@gmail.com.

Program

22 jan. Michael Ståhl, forskare, f.d. föreståndare för Nordiska Afrikainstitutet, NAI, ambassadråd. *Afrika år 0 till 2000 – en hisnande historia.*

5 feb. Sten Hagberg, professor i kulturanthropologi och föreståndare för Forum för Afrikastudier. *En afrikansk revolution? Demokrati och folklig kamp i Burkina Faso.*

19 feb. Johan Brosché, författare och forskare vid Uppsala universitet och **Kristine Höglund**, professor i freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet. *Hur kommer det sig att Botswana, Malawi och Zambia lyckats behålla fred efter självständighet i en annars konflikttrabbad region?*

5 mars Mai Palmberg, författare, forskare bl.a. vid NAI. *Samtida kultur i Afrika – en kul tur.*

19 mars Henning Melber, f.d. direktör för Dag Hammarskjöldstiftelsen och f.d. forskningschef vid NAI. *Dag Hammarskjöld and Africa's Decolonization.* (OBS! Denna föreläsning hålls på engelska.)

16 april Magnus Ericsson, författare, konsult, adj. professor, Luleå Tekniska universitet. *Afrikas ekonomi, råvaruhandeln och Kinas roll.*

Tid: Måndagar jämna veckor 22/1-16/4 (ej 2/4)
kl. 15.15-16.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal X.
Avgift: 350 kr.

Nr 13. Uppsala som uppväxtmiljö

Uppsala har under lång tid varit en stad som attraherat många med rötter i olika delar av Sverige och övriga världen. Men hur har det varit att växa upp i denna stad? Ett antal seniorer som tillbringat sina barn- och ungdomsår i Uppsala på 1930- och 1940-talen delar nu med sig av sina minnen och intryck av ett Uppsala som i långa stycken försvunnit.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85, och **Lars Lambert**, författare, tfn 018-12 71 22.

Program

27 feb. Hans Alsén, typograf, f.d. landshövding.
Människor och miljöer i min stad.

13 mars Elsie Johansson, författare. *Från blåbärslåda till skolportfölj.*

10 april Stig Strömholm, professor em., f.d. universitetsrektor, författare. *Idyll i mörka skuggor.*

24 april Adam Taube, professor och **Gunnar Lundh**, f.d. bankdirektör. *Två Uppsalaaboriginer minns.*

8 maj Helena Harnesk, f.d. antikvarie, författare.
Luthagen i mitt minne.

22 maj PO Sporrang, arkitekt. *Från en etta på Strandbodkilen – mitt Fålhagen, mitt Uppsala.*

Tid: Tisdagar udda veckor 27/2-22/5 (ej 27/3)
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal X (dock annan lokal 27/2, 24/4, anges på biljetterna).
Avgift: 350 kr.

Nr 14. Tillståndet i världen våren 2018

Hur kommer världen att se ut våren 2018? Möjliga konflikter och krishärdar är lätta att sia om: spänningarna på Koreahalvön, den labila situationen i Mellanöstern, en pågående nedmontering av rättsstaten i vissa östeuropeiska länder. Andra aktuella ämnen är utvecklingen i Afghanistan och Latinamerika och arbetet mot en hotande klimatkatastrof. Men allt är inte nattsvart – ljuspunkterna finns även i de pågående konflikterna.

Serieansvarig: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör UNT, tfn 070-662 18 67, lars.nilsson470@gmail.com.

Filmning av serien planeras. Filmerna kan då under två veckor ses av deltagare i serien på www.usu.se. Se även serie 15.

Program

29 jan. Erika Bjerström, utrikeskommentator vid SVT och tidigare bl.a. USA-korrespondent. *USA vänder världen ryggen.*

12 feb. Andreas Stefansson, Svenska Afghanistankommitténs generalsekreterare. *Det finns hopp för Afghanistan.*

26 feb. Anna Jonsson Cornell, professor i komparativ konstitutionell rätt, Uppsala universitet. *När rättssamhället monteras ner – exemplet Ungern och Polen.*

12 mars Fredrik Ugglå, professor i Latinamerikakunskap, Stockholms universitet. *Latinamerika och framtiden som aldrig kommer.*

21 mars Gabriel Jonsson, docent i Koreas språk och kultur, Stockholms universitet. *Upptäppt konflikt på Koreahalvön eller utrymme för dialog?*

9 april Aras Lindh, forskare vid Utrikespolitiska institutet. *Kurdfrågan – drömmen om en nationalstat.*

Tid: Måndagar udda veckor 29/1-9/4 (ej 26/3)
kl. 13.15-14.45 samt onsdag 21/3 kl. 15.30-17.00.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.
Avgift: 350 kr.

Nr 15. Tillståndet i världen våren 2018, filmat

Under våren kommer serie 14 att filmas och ligga tillgänglig på USU:s webbplats under två veckor efter respektive föreläsning. Man kan välja att följa föreläsningarna enbart via filmerna och betalar då lägre avgift. Vid detta alternativ deltar man alltså inte på plats och erhåller inga biljetter.

Program enligt serie 14. Anmälan som till övriga serier. Vi kan tyvärr inte garantera att samtliga filmer blir perfekta.

Avgift: 200 kr.

Nr 16. Vilken fred vill vi ha?

Få frågor är idag globalt, regionalt och lokalt viktigare än fredsfrågan. Sverige har flera kända fredsprofiler och Uppsala är på flera sätt en fredens stad. Vi kommer att beröra fredssituationen i världen, FN:s roll, Dag Hammarskjölds m.fl. starka profilers roll samt aktuell fredsforskning och fredspolitik utifrån Sveriges horisont. Med den här serien vill vi reda ut begreppet fred samt visa vad Fredens Hus gör.

Serieansvarig: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85.

Program

23 jan. Jesper Magnusson/Antonio Basala, Fredens Hus i Uppsala slott: *Vad är fred? Hur kan museer arbeta med fred?* Efter en introduktion till vårens föreläsningsserie och begreppet fred besöker vi Fredens Hus på Uppsala slott.

7 feb. Peter Wallensteen, seniorprofessor vid Institutionen för freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet. *Svenska fredsprofiler och svensk freds forskning genom årtionden. På vilket sätt har Dag Hammarskjöld, Folke Bernadotte och Alva Myrdal bidragit till fred? Vad kan freds forskningen bidra med?*

14 feb. Brian Palmer, universitetslektor vid Teologiska institutionen, Uppsala universitet. *Om engagemang, mod och risktagande för att uppnå fred. Hur kan vi på det lokala planet agera för fred i vårt samhälle?*

7 mars Jan Eliasson, tidigare internationell medlare, kabinetssekreterare, FN-ambassadör, utrikesminister och vice generalsekreterare i FN, m.m. *FN i en tid av hot och möjligheter.*

21 mars Hans Blix, Uppsalapojke, docent, tidigare utrikesminister, generaldirektör m.m. *Går världen mot krig eller fred?*

4 april Kristine Höglund, professor i freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet. *Om fredens olika ansikten.*

Tid: Tisdag 23/1 samt onsdagar enligt ovan 7/2-4/4 kl. 13.30-15.00. 12 timmar.

Lokal: Rikssalen, Uppsala slott och Fredens Hus 23/1, därefter Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 17. Informationsteknologin som förändrar vår vardag. Dåtid, nutid och framtid

Serien tar upp den snabba förändringen av människors vardag som möjliggjorts av informationsteknologins ständigt accelererande utveckling. Stor vikt läggs vid digitaliseringens betydelse för - och effekter på - individer, arbetslivet och samhällsutvecklingen. Det har ofta varit människan som fått anpassa sig till teknologin och inte tvärtom, vilket inte minst dagens seniorer kan känna av. Föredragen belyser nödvändigheten av att ta olika hot på allvar samtidigt som digitaliseringens stora potential till förbättringar kan tas tillvara.

Serieansvarig: Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, Uppsala universitet, tfn 070-297 80 16.

Program

1 feb. Bertil Gustafsson, professor em. i numerisk analys, Uppsala universitet och **Anders Sjöberg**, universitetslektor, Uppsala universitet. *Informationsteknologins historia vid Uppsala universitet i ett nationellt och internationellt perspektiv.*

15 feb. Maths Isacson, professor em. i ekonomisk historia, Uppsala universitet (1) och **Bengt Sandblad**, professor em. i människa - datorinteraktion, Uppsala universitet (2).

1. Hur har digitaliseringen påverkat näringsliv och samhälle?

2. Hur har digitaliseringen påverkat arbetslivet i olika branscher?

1 mars Bengt Sandblad. *Användbarhet och digital arbetsmiljö - om digitalisering i arbetsliv och fritid.*

15 mars Per Gunningberg, professor i datorkommunikation, Uppsala universitet (1) och **Erik Sjöqvist**, professor i kvantinformationsteori, Uppsala universitet (2).

1. Framtidens digitalisering, teknik och datorer. Internet of things - vad är det?

2. Kvantdatorer och kvantkrypton i informationsteknologins tjänst.

12 april *Den digitala framtiden, Hur vill vi ha den? Några framtidsscenarier. Diskussion om möjligheter och hot. Panel- och allmän diskussion.*

Moderator: Christina Jutterström, f.d. chefredaktör DN och Expressen, f.d. VD Sveriges Television.

Inledare: Andreas Pallinder, chef för gruppen mot nätbaserade sexualbrott mot barn, polisregion Mitt, samt några föreläsare från denna föreläsningsserie.

Tid: Torsdagar udda veckor 1/2-12/4 (ej 29/3)

kl. 15.15-16.45. 10 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Nr 18. Energi - vår ständiga följeslagare

Inget sker utan att energi omsätts, i krig och fred, kärlek och hat - energin är alltid med. Energi är en fundamental storhet som förenklat kan definieras som förmåga att utföra arbete. En annan grundläggande storhet är entropi, vilken populärt kan beskrivas som oordning. I denna serie får vi lära oss om energi och energisystem i smått och stort, globalt och lokalt och hur man kan analysera energisystem efter kvantitet och kvalitet. Idéer tas upp om hur man kan få mått på andelen förnybar energi i systemen och därmed förutsättningar att öka dess andel. Inga förkunskaper behövs.

Serieansvariga: Per Abenius, civ.ing., tfn 018-50 27 06, och **Lars Ohlander**, docent, SLU, tfn 018-32 09 01.

Program

6 feb. Lennart Salomonsson, professor em. i växtodlingslära, SLU. *Energi och vardagens komplexitet.*

20 feb. Mikael Höök, fil.dr, universitetslektor i globala energisystem, Uppsala universitet. *Energi i olika former. När, var, hur? Vedspis och/eller kärnkraftverk?*

6 mars Per-Anders Hansson, professor i lantbruksteknik, SLU. *De areella näringarna som energiproducenter.*

20 mars Mats Leijon, professor i elektricitetslära, Uppsala universitet. *Sol, vind och vatten. Nya krav på energidistribution och energilagring.*

3 april Hans Nilsson, ordförande i Energieffektiviseringsföretagen. *Energihushållning, en försummad möjlighet med stor potential.*

17 april Torbjörn Rydberg, docent, SLU, **Per Abenius**, **Mats Leijon** och **Mikael Höök**. Paneldiskussion. *Energien och framtiden.*

Tid: Tisdagar jämna veckor 6/2-17/4 kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Nr 19. DNA-analys och genteknik i människans tjänst II

Serien har fokus på hur genteknikens utveckling är till nytta för människan. Analys av människans gener har utförts för att spåra olika människoslagets ursprung och släktskap och används nu också alltmer av människor som i sin släkttforskning vill veta mer om sitt ursprung. Idag kan många svåra sjukdomar diagnosticeras tidigt under graviditeten och genetisk rådgivning är en mycket viktig verksamhet, med ofta svåra problemställningar.

Människans genetiska uppsättning är känd sedan några år och nu har ett stort antal proteiner, som uttrycks i olika vävnader, kartlagts i ett forskningsprojekt med bas i Stockholm-Uppsala. Projektet HPA förväntas få stor betydelse för bl.a. framtida cancerbehandling. Redan idag används vår kunskap om genteknik för att diagnosticera och bota svåra sjukdomar som cancer. Genteknik och dess tillämpningar väcker också etiska frågor. Vad kan vi tillåta oss att göra och vad bör vi låta bli? Serien avslutas med en debatt om detta.

Serieansvariga: **Kristina Glimelius**, professor em. i kulturväxternas genetik och förädling, tfn 018-30 16 55, 070-678 50 10, och **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, tfn 018-12 61 84, 070-374 72 92.

Program

25 jan. Peter Sjölund, författare, släkttforskare. *DNA-analys revolutionerar släkt- och historieforskningen.*

8 feb. Göran Annerén, professor em. i klinisk genetik, Uppsala universitet. *Arvets betydelse för vår hälsa – rådgivning och vägledning.*

22 feb. Bengt Westermark, seniorprofessor i tumörbiologi, Uppsala universitet. *Cancer – en genetisk sjukdom.*

8 mars Gunilla Enblad, professor i experimentell och klinisk onkologi, Uppsala universitet (1) och **Hans Hägglund**, adj. professor i hematologi, Uppsala universitet (2).

1. *Behandling av cancer med gen- och immunterapi.*
2. *Transplantation med stamceller vid olika sjukdomar.*

22 mars Tobias Sjöblom, professor i tumörgenetik, Uppsala universitet (1) och **Fredrik Pontén**, professor i patologi, Uppsala universitet (2).

1. *U-CAN – hur kan lagrade prover bidra till cancerforskningen?*

2. *The Human Protein Atlas – en karta över människans byggstenar.*

19 april Barbro Westerholm, läkare, f.d. generaldirektör för Socialstyrelsen, riksdagsledamot, **Kjell Asplund**, professor em. i medicin, Umeå universitet, f.d. generaldirektör för Socialstyrelsen, ordförande i Statens medicinsk-etiska råd, **Marie Allen**, professor i rättsgenetik, Uppsala universitet och **Niklas Dahl**, professor i klinisk genetik, Uppsala universitet. *Paneldiskussion om etiska problem vid genteknikens användning på människa.* Moderator Barbro Westerholm.

Tid: Torsdagar jämna veckor 25/1-19/4 (ej 5/4) kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X.

Avgift: 350 kr.

Nr 20. Sveriges nationella minoriteter, deras språkliga och kulturella situation i Sverige

År 2000 anslöt sig Sverige till Europarådets ramkonvention om skydd av nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. I enlighet med propositionen Nationella minoriteter i Sverige hade riksdagen då tagit ställning för att samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar skulle erkännas som nationella minoriteter i Sverige och att gruppernas språk skulle erkännas som nationella minoritetsspråk. Sverige angav vid ratificeringen att *samiska* (alla varieteter), *finska* och *meänkieli* är landsdelspråk och att *romani chib* (alla varieteter) och *jiddisch* anses som territoriellt obundna minoritetsspråk. Samerna har dessutom en särskild ställning som urfolk. I föreläsningsserien presenteras de respektive språken och de med dem förknippade kulturerna samt deras allmänna situation i relation till riksdagsbeslutet. Vidare diskuteras den svenska minoritetspolitiken i ett europeiskt perspektiv. I seriens slutföreläsning jämförs också olika språkpsykologiska och sociala existensvillkor för det gamla minoritetsspråket *meänkieli* – som har en tämligen stor utbredning i norra Sverige – med den i ett tämligen koncentrerat geografiskt område existerande *älvdalskan*, ett folkmål i norra Dalarna. *Serieansvarig:* **Erling Wande**, professor em. i finska, Stockholms universitet, ordförande i Meän akateemi-Acad. Tornedaliensis, tfn 018-46 15 47, 070-546 15 47.

Program

29 jan. Jarmo Lainio, professor i finska, Stockholms universitet, Sveriges representant och vice ordförande i

Europarådets Expertkommittén för övervakning av Europeisk stadga för landsdels- eller minoritetsspråk. *Europeiska och nationella perspektiv på de nationella minoriteterna i Sverige.*

12 feb. Leena Huss, professor em. i finska, Hugo Valentincentrum, Uppsala universitet. *Finska och finskhet i Sverige förr och nu.*

26 feb. Susanne Sznajderman-Rytz, initiativtagare till Sveriges Jiddischförbund. *Jiddisch – med hemvist i ett gränslöst land.*

12 mars Torbjörn Söder, universitetslektor i samiska, Uppsala universitet. *De samiska språken i Sverige.*

9 april Ida Ohlsson Al Fakir, postdoktor, Hugo Valentincentrum, Uppsala universitet. *Romer i Sverige – ett socialhistoriskt perspektiv.*

23 april Erling Wande (1) och **David Karlander**, fil.dr, Centrum för tvåspråkighetsforskning, Stockholms universitet (2).

1. *Från finsk dialekt till meänkieli.*
2. *Älvdalskan.*

Tid: Måndagar udda veckor 29/1–23/4 (ej 26/3) kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Studiecirklar

Hur anmäler man sig? Se näst sista sidan i programmet. Varje cirkelträff omfattar 2 x 45 minuter, där ej annat anges.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 21. Tro och vetande genom seklerna

Bo Nylund, teol.dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.

Cirkeln är idé- och vetenskapshistorisk och behandlar relationerna mellan religiösa trosföreställningar och vetenskap. Vi diskuterar vad vetenskaplig metod innebär och vad som rimligen menas med religiös tro. Frågan om hur kunskap på erfarenhetens och förnuftets grund kan förenas med kunskap baserad på uppenbarelser och heliga skrifter är alltid aktuell. Cirkeln kan sägas vara en fortsättning på förra terminens cirkel med samma rubrik men förutsätter inte att man deltagit i den.

Tid: Torsdagar jämna veckor 25/1–5/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.

Avgift: 300 kr.

Nr 22. Vår import av nordtyska altarskåp – ett kulturarv från medeltiden

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11, 070-837 21 11, carmina3208@gmail.com.

1. En översikt över ett omfattande kulturarv, som är bevarat i våra kyrkor.
- 2 – 3. Exempel på viktiga altarskåp, motiv, utförande, budskap.

4. Hur gick inköpen till, vem vände man sig till? Några kända konstnärer.

5. En väldokumenterad skandal och hur slutresultatet blev.

6. Besök i Tensta kyrka med ett välbevarat altarskåp från Nord-Tyskland.

Tid: Varje torsdag 1/2–8/3 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Tensta kyrka 8/3).

Avgift: 300 kr.

Nr 23. Fem kyrkor i Uppsalas närhet

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11, 070-837 21 11, carmina3208@gmail.com.

Uppland har en rik skatt i sina medeltida kyrkor. Vi skall besöka dem i Tensta, Vendel, Härkeberga, Ärentuna respektive Knutby. Varje besök inleds i kyrkan med att vi i bild närgånget studerar och diskuterar olika detaljer i t.ex. altartavla och målningar innan vi söker upp dem i kyrkorummet.

Tid: Varje måndag 19/3–7/5 (ej 2/4, 30/4)

kl. 10.00–11.30. 12 timmar.

Lokal: 19/3 Missionskyrkan, Insikten, därefter respektive kyrka.

Avgift: 300 kr.

Nya danska noveller, se cirkel Nr 50.

Franska noveller, se cirkel Nr 66.

Nr 24. Med kvinnligt perspektiv, Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi läser sex romaner av kvinnliga författare. Deltagarna ombeds att till första tillfället läsa Fredrika Bremer *Grannarne*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 25.

Tid: Onsdagar udda veckor 31/1-11/4 kl. 13.00-14.30.
12 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16.
Avgift: 300 kr.

Nr 25. Med kvinnligt perspektiv, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 24.

Tid: Onsdagar jämna veckor 24/1-4/4 kl. 13.00-14.30.
12 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16.
Avgift: 300 kr.

Nr 26. Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad

Elisabeth Auer, fil.dr i tyska, tfn 070-494 41 51.

Vi läser och diskuterar Ulrika Knutsons bok *Kvinnor på gränsen till genombrott* (2004) samt andra texter av och om kvinnorna på Fogelstad. Vad ville de och vad åstadkom de?

Tid: Tisdagar jämna veckor 23/1-3/4 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16 den 6/3).
Avgift: 300 kr.

Nr 27. Skrivarstuga, Grupp 1

Kia Sjöström, psykolog, tfn 018-30 13 36.

Cirkeln välkomnar medlemmar som tycker om att skriva, lyssna på andras texter och som vill utveckla sitt eget skrivande. I skrivarstugan ges tips och i mån av tid skrivövningar i syfte att väcka skrivarlusten. Till varje tillfälle föreslås en uppgift, men man är fri att skriva om allt möjligt från barndomsminnen och livserfarenheter till helt fria fantasier. Man kan välja kåseriets form och man kan lika gärna skriva prosa som poesi! Ta med någon egen text att läsa upp vid den första sammankomsten (max en sida maskinskriven text).

Tid: Måndagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 12.45-14.45.
16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 450 kr.

Nr 28. Skrivarstuga, Grupp 2

Görel Bergman-Claeson, docent i nordiska språk, tfn 018-55 34 84, 070-951 66 27.

Vill du komma igång med att skriva eller har du ett skrivprojekt på gång? Vi skriver, läser och diskuterar egna texter inom olika genrer och funderar över hur vi själva arbetar med språket. Vad är det som gör en text läsvärd? Och vem bestämmer egentligen vad som är rätt eller fel?

Tid: Fredagar udda veckor 2/2-27/4 (ej 30/3)
kl. 10.15-11.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 300 kr.

Nr 29. Skrivarstuga, Grupp 3

Tone Dahlstedt, fil.kand., skrivarpedagog och folkhögskolelärare, tfn 076-838 15 12.

Välkommen du som har lust att skriva, vare sig du är van skribent eller vill "pröva på". Vi skriver korta övningar på träffarna, talar om hur man skriver prosa och poesi och ger varandra respons på de längre skrivuppgifter som skrivs hemma mellan träffarna. Ofta arbetar vi i smågrupper eller par.

Tid: Torsdagar jämna veckor 8/2-19/4 kl. 11.00-13.00.
16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 450 kr.

Nr 30. Skriv ditt liv

Tone Dahlstedt, fil.kand., skrivarpedagog och folkhögskolelärare, tfn 076-838 15 12.

Här gör vi nedslag i livet, en minnenas resa genom barndom, ungdom, vuxenliv och arbetsliv med en avslutning i nutiden. Vad är sant och vad är falskt? Hur viktigt är det att hålla sig till sanningen och vad är ett minne? Under träffarna skriver vi korta texter, läser upp och samtalar om textens innehåll och form. En längre text skrivs hemma mellan träffarna.

Tid: Torsdagar jämna veckor 8/2-19/4 kl. 13.30-15.30.
16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 450 kr.

Nr 31. Poesilek på allvar

Lena Köster, journalist, prosaförfattare, poet och singer-songwriter, tfn 018-32 11 49.

Du som läser poesi. Du som skriver poesi. Du som vill göra det. Barn lär sig när de leker. Det gör vi också, när vi läser

och diskuterar kända och okända författares dikter, när vi vässar våra poetiska verktyg genom att skriva och läsa egna dikter i olika genrer på cirkelledarens uppdrag. Varje tillfälle består av miniföreläsning, poesiverkstad och diskussion. Du kan vara nybörjare i poesifären likaväl som utgiven poet med lust att samtala om poesi.

Tid: Måndagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 13.00–14.30.
12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 32. Akvarellmålning, Grupp 1

Dirk Fock, konstnär, tfn 070-874 45 84.

Akvarellmålning för dem som kan grunderna i akvarellteknik. Vi diskuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Tag med akvarellpapper, akvarellfärger och pensel. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 33.

Tid: Onsdagar jämna veckor 24/1–4/4 kl. 9.15–11.45.
18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 450 kr.

Nr 33. Akvarellmålning, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 32.

Tid: Onsdagar jämna veckor 24/1–4/4 kl. 12.15–14.45.
18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 450 kr.

Nr 34. Psalmens väg genom årtusenden

Rolf Larsson, präst, kyrkomusiker, skribent, tfn 018-12 84 79.

Psalmboken innehåller poesi från många epoker och ger ord åt mänskliga livssituationer av alla slag. Melodierna ger vingar åt orden. Vi sjunger och fördjupar oss i psalmernas historia, vi möter deras författare och tonsättare och gör en vandring i en värld av ord och toner som haft och har en genomgripande betydelse för många människor.

Tid: Tisdagar jämna veckor 23/1–17/4 (ej 3/4)
kl. 10.00–11.30. 12 timmar.

Lokal: Vindhems kyrkan.
Avgift: 300 kr.

Nr 35. Sjung ut! Körsång med Goldsingers

Gina van Dam, körledare och sångpedagog, tfn 070-994 23 03.

Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen! Att sjunga är friskvård på hög nivå. Goldsingers är USU:s egen kör och sjunger allt som är kul, både stämsång och unisont.

Tid: Varje onsdag 24/1–9/5 (ej 28/3) kl. 11.15–12.45.
30 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen (dock Linnéstugan 7/3).
Avgift: 750 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP

Nr 36. Hur utvecklas Europeiska unionen?

Paul Reichberg, fil.kand., tfn 070-673 85 64.

Hur kommer EU att förändras efter Brexit? Hur påverkar Katalonienkrisen EU? Hur blir Rysslands inflytande i EU? Hur ser de svenska riksdagspartierna på EU-frågan inför valet 2018? Och hur förbereder de sig inför EU-parlamentsvalet 2019? Det är frågor som diskuteras i denna cirkel.

Tid: Tisdagar udda veckor 30/1–10/4 kl. 15.15–16.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 37. Lettland – ett okänt nära grannland II

Bengt Kettner, fil.mag., tfn 01823 64 11, bengt.kettner@swipnet.se.

I text och hundratals bilder fortsätter vi under våren att följa letternas okända historia. Efter flera hundra år under främmande herrars hand kunde man efter första världskriget

äntligen bilda en enad, fri och självständig nation för hela det lettiska folket. Men snart utsattes landet för 1900-talets brutala stormaktspolitik, drogs in i andra världskriget och ockuperades av både Nazi-Tyskland och Sovjetunionen i femtio dramatiska år. År 1991 blev dock Lettland åter fritt. Numera är landet en modern demokratisk republik, medlem av både FN, EU och NATO. I denna andra del av cirkeln tar vi också upp dagens Lettland: geografi, natur, befolkning, kultur och näringsliv. Avslutningsvis diskuteras ingående huvudstaden Riga, som har en tredjedel av landets invånare. Kursmaterial: Per Lindström *Lär känna Lettland* (2009). Cirkelledarens kopior och bilder. Eventuellt reser vi till Lettland under våren. Detta diskuteras vid de första cirkelträffarna.

Tid: Måndagar jämna veckor 22/1–16/4 (ej 2/4)
kl. 13.15–15.45. 18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 450 kr.

Nr 38. Kina – språk, kultur och samhälle

Albin Geijer, kinalots, tfn 018-12 28 88, 073-777 98 81.
Det kan vara svårt att hänga med i nyhetsrapportering och förstå det skeende som idag flyttar både ekonomisk och politisk makt från Europa och USA till Kina och Asien. Deltagarna får genom denna cirkel en inblick i Kinas historia, samhälle, språk och kultur genom berättande, samtal och bildvisning. Varje tillfälle består av en kortare föreläsning som följs av samtal, diskussioner och en

frågestund. Vi kommer att behandla teman som politik, historia, språk, geografi, befolkning och ekonomi. Cirkeldeltagarna har stor möjlighet att påverka innehållet och vad vi lägger fokus på.

Tid: Varje tisdag 23/1-6/3 (ej 20/2) kl. 14.15-15.45.
12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

NATURVETENSKAP OCH TEKNIK

Nr 39. Medicinhistoriska nedslag – sex vandringar på Medicinhistoriska museet i Uppsala

Jan Stålhammar, docent i allmänmedicin, Uppsala universitet, tfn 018-32 04 14, 070-578 28 68.

Vid sex olika tillfällen, med utgångspunkt i föremål i museets samlingar, belyses ett eller flera sammanhängande medicinhistoriska temata.

- 1) Uppsalas medicinska nobelpristagare.
- 2) Kirurgins historia.
- 3) Farmakologins och apoteksväsendets historia
- 4) Psykiatrins historia.
- 5) Omvårdnad – om sjuksköterskans roll i vården.
- 6) Bilden av människan.

Tid: Onsdagar udda veckor 31/1-25/4 (ej 28/3)
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Medicinhistoriska museet, Eva Lagerwalls väg 8.
Avgift: 300 kr.

Nr 40. Naturresurser för fossilbefriad energiförsörjning

Kjell Aleklett, professor em. i fysik och globala energisystem, Uppsala universitet, tfn 072-727 29 90.
Cirkeln är en helt fristående fortsättning av de senaste terminernas cirklar. En värld med mycket mindre olja om 15 till 20 år kommer att innebära enorma påfrestningar för världssamfundet. Sverige är inget undantag. Vilka krav ställer omställningen? Kjell Aleklett har varit med och myntat begreppet "Peak oil" och har bland annat skrivit boken *Drogad av olja*.

Tid: Tisdagar udda veckor 30/1-24/4 (ej 27/3)
kl. 15.30-17.00. 12 timmar.

Lokal: Inst. för geovetenskaper, lärosal Skåne. Villavägen 16.

Avgift: 300 kr.

Nr 41. Kosmiskt pussel, Grupp 1

Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, Uppsala universitet, tfn 070-297 80 16.

Cirkeln är en fristående fortsättning på höstterminens

"Kosmisk cocktail i Einsteins trädgård" och bygger på en nyutkommen bok, *Kosmiskt pussel*, av vetenskapsjournalisten Joanna Rose. Cirkeln går in på de senaste årens banbrytande upptäckter som givit forskarna nya verktyg för att studera universum. Upptäckten av gravitationsvågor, som belönades med 2017 års nobelpris i fysik, är ett exempel på sådana upptäckter. Den kräver inga särskilda förkunskaper. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 42.

Tid: Torsdagar jämna veckor 25/1-5/4 kl. 13.15-14.45.
12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7, vån. 3.

Avgift: 300 kr.

Nr 42. Kosmiskt pussel, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 41.

Tid: Torsdagar jämna veckor 25/1-5/4 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7, vån. 3.

Avgift: 300 kr.

Nr 43. Floristik

Mattias Iwarsson, fil.lic., tfn 076-113 31 32.

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika växtlokaler. Vi vänder oss till både nybörjare och mer kunniga botanister. Det blir inte några längre vandringar, ca 2 km. i delvis kuperad terräng. Ömma kläder rekommenderas. Lupp med 10x förstoring är nödvändig liksom en bra flora, t.ex. Krok & Almquist *Svensk flora*, helst någon av de senaste upplagorna.

Tid: Tisdag 15/5 kl. 10.00-11.30. Därefter följande tider:
22/5 kl. 13.00-17.00 Gamla Uppsala. Samling vid

Tingshögen

29/5 kl. 13.00-17.00 Kvarnbolund, Håga, buss 2
ändhållplats

5/6 kl. 13.00-17.00 Slalombacken i Sunnersta

12/6 kl. 13.00–17.00 Botaniska trädgården. Samling vid Tropiska växthuset

Lokal: Evolutionsmuseet, Norbyvägen 16 den 15/5, därefter enligt anvisningar ovan.

Avgift: 450 kr.

Nr 44. Fåglar under våren, Grupp 1

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening, tfn 0171-46 30 39, 070-572 80 42.

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Framst nybörjare men även mer vana är välkomna. Resorna förutsätter samåkning i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Tid: Måndag 19/3 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

9/4 kl. 8.00–10.00 Ulva kvarn

17/4 kl. 19.00–22.00 Skogstibble skjutfält

26/4 kl. 13.00–16.00 Hjälstaviken

15/5 kl. 7.00–11.00 Hyvlingeåsen

22/5 kl. 6.00–10.00 Wiiks slottspark

28/5 kl. 7.00–13.00 Ledskär

11/6 kl. 22.00–1.00 Bälunge mossar

Lokal: Storgatan 11, stora salen den 19/3, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 45. Fåglar under våren, Grupp 2

Thomas Johansson, Upplands ornitologiska förening, tfn 018-46 95 03, 072-587 63 63.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Framst nybörjare men även mer vana är välkomna. Vi samåker i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen. Du skall vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer den väl till pass vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha.

Tid: Fredag 16/3 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

9/4 kl. 18.30–22.30 Skogstibble skjutfält

18/4 kl. 7.00–11.30 Vendelsjön

3/5 kl. 8.00–12.00 Hjälstaviken

14/5 kl. 7.00–11.00 Torslundagropen, Hyvlingeåsen

22/5 kl. 6.30–11.00 Fånö bokskog

7/6 kl. 21.30–1.00 Nattlyssning utmed Fyrisån

Lokal: Storgatan 11, stora salen den 16/3, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 46. Fåglar under våren, Grupp 3

Gunnar Ehrenroth, Upplands ornitologiska förening, tfn 018-26 12 26, 076-780 70 17.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Framst nybörjare men även mer vana är välkomna. Vi samåker i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen. Du skall vara utrustad med stövlar, oömma varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer den väl till pass vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha.

Tid: Måndag 12/3 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

3/4 kl. 7.00–11.00 Knyppplanvägen (N. Skyttorp)

19/4 kl. 8.00–12.00 Hjälstaviken

27/4 kl. 8.00–12.00 Vreta udde, Dalkarlskärret och Dalbyviken

8/5 kl. 6.00–10.00 Vendelsjön

21/5 kl. 7.00–13.00 Ledskärsviken

4/6 kl. 22.00–1.00 Gamla Bälunge mossar

Lokal: Storgatan 11, stora salen den 12/3, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 47. Fåglar under våren, Grupp 4

Anders Nordin, fil.dr, Evolutionsmuseet, tfn 076-843 14 28.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Framst nybörjare men även mer vana är välkomna. Vi samåker i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen. Du skall vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer den väl till pass vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha.

Tid: Tisdag 17/4 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

27/4 kl. 8.00–12.00 Dalkarlskärret

3/5 kl. 14.00–18.00 Fysingen

11/5 kl. 8.00–12.00 Dalbyviken, Vreta udde

15/5 kl. 8.00–12.00 Hjälstaviken

28/5 kl. 8.00–12.00 Askare hage, Venngarn

8/6 kl. 22.00–01.00 Övre Föret, Fyrisån

Lokal: Evolutionsmuseet, Norbyvägen 16 den 17/4, därefter utomhus.

Avgift: 600 kr.

Viltvård – se Resor och studiebesök.

SPRÅK

Vid Uppsala Senioruniversitet läggs tonvikten på muntlig kommunikation och läsförståelse.

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för språkstudier bygger på Europarådets nivåskala för språkfärdigheter. Nivåskalan beskriver fem olika färdigheter; hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet i sex olika nivåer, A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att avgöra på vilken nivå man ligger finns en självbedömningstabla. I den beskrivs så kallade deskriptorer färdigheterna för varje nivå genom påståenden som börjar med **Jag kan...**

Om du uppnått målen för en viss nivå skall du följa en kurs på nästa nivå. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. För cirklar som latin, som inte längre talas, kan nivåskalan inte tillämpas. Självbedömningstablan i sin helhet finns på webbplatsen, www.usu.se.

Nivå A1

Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper när jag börjar i cirkeln. När jag går vidare till nästa nivå har jag uppnått följande färdigheter.

- Jag kan förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt, och om de är hämtade från enkla och konkreta vardagsituationer.
- Jag kan delta i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor om välbekanta ämnen.
- Jag kan muntligt beskriva till exempel var jag bor och personer jag känner.
- Jag kan förstå vanliga ord och mycket enkla meningar, till exempel på anslag och affischer.
- Jag kan skriva korta enkla meningar, till exempel vykort.

Nivå A2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A1.

- Jag kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – hem, mat, shopping, kommunikationer och väderlek.
- Jag kan presentera mig själv, min familj och andra människor och berätta om och beskriva händelser i vardagslivet.
- Jag kan förstå informationen till exempel i annonser, prospekt, menyer och tidtabeller.
- Jag kan läsa enkla berättelser.
- Jag kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå B1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A2.

- Jag kan förstå innehållet i tydligt tal om för mig välkända ämnen.
- Jag kan återberätta något jag läst eller hört.
- Jag kan ta aktiv del i en diskussion om välbekanta ämnen.

- Jag kan läsa och tillgodogöra mig artiklar och litterära texter skrivna på ett någorlunda lätt språk.
- Jag kan skriva personliga brev och sammanhängande texter om egna intresseområden.

Nivå B2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B1.

- Jag kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga framställningar om välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.
- Jag kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- Jag kan aktivt delta i en diskussion och kan förklara och försvara mina åsikter.
- Jag kan läsa och förstå sakprosatexter och skönlitteratur på en inte alltför avancerad nivå.
- Jag kan skriva sammanhängande texter inom mina intresseområden.

Nivå C1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B2.

- Jag kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning och jag kan utan större ansträngning förstå TV-program och filmer.
- Jag kan tala utan att tydligt söka efter ord och uttryck i egna framställningar, samtal och diskussioner.
- Jag kan läsa och förstå långa och komplexa texter, såväl sakprosa som skönlitteratur.
- Jag kan skriva recensioner av litterära verk, artiklar och film.

Nivå C2

Jag har inga svårigheter att förstå allt talat språk, vare sig i direktkontakt eller via radio och TV och deltar lätt i avancerade diskussioner. Jag kan skriva komplex text i passande stil.

Nr 48. Arabiska A1

Elmoez Eltayeb, lärare i arabiska vid Folkuniversitetet, tfn 073-653 33 62.

Nybörjarcirkel (första terminen). Det här är en cirkel för dig som inte har läst arabiska tidigare, där du bland annat kommer att lära dig hur alfabetet är uppbyggt, grundläggande grammatik, vanliga ord och enkla fraser, att berätta om dig själv och att tala och skriva på arabiska om enkla ämnen. Vi tar upp kultur och samhällsliv i länder där språket talas, och vi diskuterar kulturfrågor och jämförelse mellan olika kulturer. Vi berör också olika arabiska dialekter. Du har goda möjligheter att påverka kursens innehåll och upplägg. Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Tid: Varje torsdag 25/1–19/4 (ej 29/3) kl. 18.00–19.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 49. Arabiska A1

Elmoez Eltayeb, lärare i arabiska vid Folkuniversitetet,
tfn 073-653 33 62.

Fjärde terminen. Vi tränar vidare på att tala och skriva enkla meningar och att läsa och förstå korta texter, bygger upp ett grundläggande ordförråd och lär grundläggande grammatik. Vi utgår från praktiska situationer och arbetar med par- och gruppövningar, hörförståelse och konversation. Vi jämför olika kulturer och olika arabiska dialekter. Du har goda möjligheter att påverka cirkelns innehåll och upplägg. Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Tid: Varje onsdag 24/1–11/4 kl. 18.00–19.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 50. Nya danska noveller på danska

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt,
tfn 018-51 21 65, 073-619 18 80.

Vi glömmer ofta de kunskaper vi har i våra grannspråk, i synnerhet när det gäller läs- och hörförståelse. Ett antal nyare danska noveller bildar underlag för diskussioner och samtal. Novellerna läses på danska och cirkelledaren talar danska, medan deltagarna kan tala svenska. Kursen ger deltagarna möjlighet att bekanta sig med nyare dansk litteratur och vänja sig vid skriven och talad danska. Det krävs inga särskilda förkunskaper, därför är nya deltagare också välkomna. Litteratur: *Kort fortalt, Danske noveller 2000-2010*, redaktör Nanna Mogensen, och Ida Jessen *Postkort til Annie*, Gyldendal.

Tid: Torsdagar jämna veckor 25/1–5/4 kl. 15.15–16.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 51. Engelska B1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska,
tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi repeterar och förbättrar gymnasieengelskan med hjälp av läroboken Alderborn-Ågren *Streams 1* och noveller av afrikanska författare. Vi samtalar om händelser i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet.

Tid: Varje onsdag 24/1–18/4 (ej 21/3) kl. 14.45–16.15.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 52. Engelsk konversation B1

Birgitta Attling Nordenfelt, tidigare rektor vid

Montessoriskola, Cambridge Proficiency Course och Practical English Courses, Uppsala universitet,
tfn 070-658 78 50.

Cirkeln är en konversationscirkel med aktuella och vardagliga teman. Vi kommer till en del att läsa och diskutera skönlitterära noveller. Målet är att utveckla den muntliga förmågan, skapa en språklig säkerhet och vana i att föra dialoger. Deltagarna kommer att träna sig i att uttrycka sina åsikter, göra egna presentationer och aktivt delta i debatter.

Tid: Varje tisdag 6/2–24/4 kl. 9.30–11.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock egen lokal 6/3).

Avgift: 600 kr.

Nr 53. Engelsk konversation B1–B2

Birgitta Attling Nordenfelt, tidigare rektor vid Montessoriskola, Cambridge Proficiency Course och Practical English Courses, Uppsala universitet,
tfn 070-658 78 50.

Cirkeln är en konversationscirkel som till stor del utgår ifrån skönlitteratur och artiklar som vi läser, diskuterar och analyserar. Målet är att ytterligare utveckla den muntliga förmågan samt skapa en språklig säkerhet och vana i att föra dialoger. Deltagarna kommer att träna sig i att uttrycka sina åsikter, göra analyser och presentationer och aktivt delta i debatter.

Tid: Varje onsdag 7/2–25/4 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 54. English: Language and Literature B2

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska,
tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi läser noveller av amerikanska författare och andra aktuella texter. Vi diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet. USA:s delstater står i fokus för tillfället.

Tid: Varje onsdag 24/1–11/4 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 55. Franska A1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare,
tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Vi lär oss uttal, ordförråd och basgrammatik. Inriktning på vardagsfraser och enkla samtal i dialogövningar. Grammatikgenomgångar med muntliga och skriftliga övningar. Bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 1*.

Tid: Varje tisdag 23/1–10/4 kl. 16.45–18.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 6/3, 10/4).

Avgift: 600 kr.

Nr 56. Franska A2

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att läsa, höra, tala, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia och diktamen. Kurslitteratur: *Génial 1*.

Tid: Varje onsdag 24/1-18/4 (ej 7/2) kl. 12.30-14.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 57. Franska A2-B1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, läsa, höra, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, diktamen, realia. Kurslitteratur: *Génial 2*.

Tid: Varje tisdag 23/1-10/4 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 6/3, 10/4).

Avgift: 600 kr.

Nr 58. Franska B1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, diktamen, realia. Kurslitteratur: *Grande Escalade 3*.

Tid: Varje tisdag 23/1-10/4 kl. 15.00-16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 6/3, 10/4).

Avgift: 600 kr.

Nr 59. Franska B1-B2

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, läsa, höra, skriva. Utökad ord- och frasförråd, fördjupade grammatikövningar, muntliga och skriftliga. Fria och bundna dialoger, parövningar, hörförståelseövningar, bildbeskrivningar, referat, kultur och samhälle. Kurslitteratur: de fyra sista kapitlen i *Un air du monde français* (boken är svår att få tag på.)

Tid: Varje onsdag 24/1-18/4 (ej 7/2) kl. 14.15-15.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 60. Franska B1-B2, Grupp 1

Eva Wockelberg, fil.mag., f.d. språklärare, tfn 076-161 10 95.

Vi fortsätter läsningen av *No et moi* av Delphine de Vigan och samtalar om innehållet. Comment dire? – Hur säger man? Föreläsning av förra terminens iakttagelser. Orientering och samtal om aktuella händelser i fransk press. Hörförståelse med programmet *Latitude 2-3*. Skriftlig översättning till franska. Digitalt övningsmaterial för repetition av realia, ordförråd och basgrammatik. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 61.

Tid: Varje onsdag 24/1-11/4 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken jämna veckor, Missionskyrkan, Insikten udda veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 61. Franska B1-B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 60.

Tid: Varje onsdag 24/1-11/4 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln jämna veckor, Missionskyrkan, Utsikten udda veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 62. Franska B1-B2, Grupp 1

Britt Pudas, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-51 58 34, 070-445 18 77.

Fördjupad träning i att tala, höra och läsa samt i viss utsträckning att skriva. Fria och styrda dialoger, samtal om kända ämnen och aktuella händelser i målspråkslänarna. Samtal kring lästa texter, bildbeskrivningar, sång, film. Övningar via internet i ordkunskap, grammatik och realia, *Contexte 1* och *2*. Skönlitteratur, tidningstext. Kurslitteratur: roman/noveller/andra texter som bestäms av gruppen, *Bonniers franska grammatik / Den franska grammatiken*, omfattande stencilerat material. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 63.

Tid: Varje onsdag 24/1-11/4 kl. 15.00-16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 63. Franska B1-B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 62.

Tid: Varje onsdag 24/1-11/4 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 64. Franska B2-C1

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer en artikel från den franska pressen,

tagen från nätet, och presenterar den för de andra deltagarna. Vi läser och diskuterar den tillsammans. Vi läser även andra artiklar, som handlar om aktualiteter från det franska samhället. Vi ser film textad på franska från TV5 Monde / France2 eller annat. Kurslitteratur: Jean-Christophe Rufin *Le collier rouge*, Gallimard, Folio 2014 (kan köpas i Studentbokhandeln).

Tid: Varje onsdag 24/1–16/5 (ej 14/2, 28/3)

kl. 13.00–14.30. 30 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock annan lokal 7/2, 7/3, 4/4, 9/5, meddelas senare).

Avgift: 750 kr.

Nr 65. Fransk konversation B2 och uppåt

Frederic Öberg, fil.kand., f.d. stabschef vid länsstyrelserna i Stockholm och Uppsala, tfn 018-14 68 15, 070-380 50 09. Cirkeln bygger på allmän konversation, utslutande på franska, om aktuella politiska, kulturella och/eller sociala evenemang och händelser i den frankofona världen. Studie- och diskussionsmaterialet består huvudsakligen av relevanta medieuppgifter.

Tid: Varje torsdag 1/2–22/3 kl. 14.15–15.45. 16 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 450 kr.

Nr 66. Franska noveller på franska B2 och uppåt

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 018-51 21 65, 073-619 18 80.

Läsning av och diskussion kring nyare franska noveller. Hur speglar de det franska samhället? Franska är kursspråket, därför bör deltagarna kunna läsa, förstå och tala franska utan alltför stora svårigheter. Vid varje tillfälle ägnas 15-20 minuter åt "Nouvelles en France – De quoi parle-t-on actuellement?" Nya deltagare är välkomna. Litteratur: J.M.G Le Clézio *Peuple du ciel*, folio.

Tid: Torsdagar jämna veckor 25/1–5/4 kl. 9.15–10.45.

12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 300 kr.

Nr 67. Franska C1

Yaga Sosnowska, f.d. lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 070-822 93 89.

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Tid: Varje onsdag 24/1–11/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 600 kr.

Nr 68. Franska C1–C2

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer ett tema som de presenterar och diskuterar med de andra deltagarna. Vi talar om kultur i Sverige och Frankrike. Vi läser nätpublicerade franska artiklar om olika aktualiteter, t.ex. samhälle, ekonomi och politik. Vi ser videoinspelningar från exempelvis TV5 Monde / France2. Kurslitteratur: J.M.G. Le Clézio *Alma*, Collection Blanche, Gallimard 2017 (kan köpas i Studentbokhandeln).

Tid: Varje tisdag 23/1–22/5 (ej 13/2, 27/3, 1/5)

kl. 9.00–10.30. 30 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 750 kr.

Nr 69. Grekiska 4:e terminen

Ingrid Nordberg, fil.lic., f.d. universitetslärare, tfn 070-296 75 33.

Vi börjar vår 4:e termin med att repetera det viktigaste vi lärt oss om den klassiska grekiskans vokabulär och grammatik och grekiska realia i vår lärobok Staffan Edmar *Från alfa till Antigone. Det klassiska Greklands språk och kultur*. Sedan fortsätter vi att studera olika texter som väljs i samråd med kursdeltagarna, t.ex. avsnitt ur Nya testamentet, Odysseen, fabler, ja, till och med mångtydiga orakelsvar och dikter.

Tid: Varje måndag 29/1–23/4 (ej 2/4) kl. 14.00–15.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 70. Italienska A1

Lisa Hagelin, fil.dr i latin, forskare vid Centrum för genusvetenskap, Uppsala universitet, tfn 018-55 00 98, 070-492 21 26.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Målet är att deltagarna skall lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Kurslitteratur: *Prego 1*.

Tid: Varje fredag 26/1–4/5 (ej 23/2, 30/3, 6/4)

kl. 11.15–12.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 71. Italienska A1–A2, Grupp 1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Tredje terminen. Hur kan man shoppa i Italien? Hur pratar man om händelser i det förflutna? Skillnaderna mellan Italien och Sverige handlar inte bara om språk. Därför

skall vi jobba med grammatik, ordförråd och uttal – med fokus på vardagsspråket – samtidigt som vi refererar till den italienska kulturen och det italienska samhället. Vi kommer att öva på att prata i olika situationer samt använda autentiska video- och ljudinspelningar. Vi fortsätter att arbeta med *Prego 1*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 72.

Tid: Varje måndag 22/1–23/4 (ej 19/2, 2/4) kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten udda veckor samt 9/3, Missionskyrkan, Insikten övriga jämna veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 72. Italienska A1–A2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 71.

Tid: Varje måndag 22/1–23/4 (ej 19/2, 2/4) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten udda veckor samt 9/3, Missionskyrkan, Insikten övriga jämna veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 73. Italienska A2

Gabriel Scandurra, högstadielärare i italienska, engelska och träslöjd, tfn 072-712 02 32.

Vi bekantar oss med det italienska språket i form av grammatiska övningar i kombination med muntliga övningar. Vi kommer även att läsa en novell på italienska och diskutera kring den. Deltagarna kommer att träna sig i att uttrycka sig på italienska i olika vardagliga situationer. Cirkelns mål är att utveckla den muntliga förmågan, skapa en språklig säkerhet och vana i att föra dialoger.

Tid: Varje måndag 22/1–16/4 (ej 2/4) kl. 15.00–16.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 74. Italienska A2

Antonietta Cannizzaro, fil.mag., musiker, musikvetare och språklärare, tfn 073-815 86 16, antonietta.cannizzaro@gmail.com.

Vi läser kortromanen *Il trillo del diavolo* av Carlo Lucarelli och ställer frågor till varandra på texten. Vi repeterar de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig på italienska genom att göra enklare presentationer. Vi talar om Italien ur olika perspektiv, lyssnar på italienska sånger och ser en film textad på italienska.

Tid: Varje tisdag 23/1–10/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 75. Italienska B1

Antonietta Cannizzaro, fil.mag., musiker, musikvetare och språklärare, tfn 073-815 86 16, antonietta.cannizzaro@gmail.com.

Vi läser olika texter av bl.a. Gianni Rodari, Italo Calvino och Stefano Benni och ställer frågor till varandra på texten. Vi repeterar också de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig på italienska genom att göra enklare presentationer. Vi talar om Italien ur lika perspektiv, lyssnar på italienska sånger och ser en italiensk film textad på italienska.

Tid: Varje tisdag 23/1–10/4 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 76. Italienska B2, Grupp 1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vad vill det säga att lära sig ett språk? Att studera grammatik och ordförråd, förvisso, men är det allt? Språket, landskapen, familjen, skolan och arbetet, maten, sporten, konsten och musiken, migrationerna inom och utom landet. Vi kommer att möta olika aspekter av det italienska samhället och kulturen genom de litterära texterna i antologin *Caleidoscopio italiano* (finns på Amazon Italia). Vi kommer också att göra övningar för att förbättra ordförrådet och uttalet, samt den muntliga produktionen och interaktionen. Autentiska ljud- och videomaterial kommer att vara ett fast inslag i vårt arbete. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 77 och 78.

Tid: Varje torsdag 25/1–3/5 (ej 22/2, 29/3, 5/4) kl. 13.30–15.00. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16 t.o.m. 8/3, därefter Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 77. Italienska B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 76 och 78.

Tid: Varje torsdag 25/1–3/5 (ej 22/2, 29/3, 5/4) kl. 11.30–13.00. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16 t.o.m. 8/3, därefter Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 78. Italienska B2, Grupp 3

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 76 och 77.

Tid: Varje onsdag 24/1–25/4 (ej 21/2, 4/4) kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken jämna veckor, Missionskyrkan, Insikten udda veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 79. Italienska B2, Konversation

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vilken är den bild av Italien som skapas genom nyheter och aktuella händelser, i artiklar som publiceras online eller i tidningarna, i videoklipp som italienarna låter cirkulera på nätet? Vi utgår från verkliga händelser och försöker genom att prata bättre förstå Italiens kultur, samhälle och historia. Cirkeln lägger tonvikten på ordförråd och uttal samt muntlig produktion och interaktion. Materialet kommer att delas ut under cirkelns gång.

Tid: Varje tisdag 23/1-24/4 (ej 20/2, 3/4)
kl. 11.30-13.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln (dock Sensus, Sal Frida, Västra Ågatan 16 den 6/3).

Avgift: 600 kr.

Nr 80 Italienska C1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vissa personer är gjorda för att bestiga det högsta berget, andra för att kringgå det och hela livet söka efter ett hem. Vad har vi för förhållande till naturen? Hur och var väljer vi att slå rot? Om dessa och andra teman kommer vi att tala medan vi läser Paolo Cognetti *Le otto montagne* (finns på Studentbokhandeln och Amazon Italia), en roman som handlar om vänskap, om en fader-sonrelation och om berg. Under läsandets gång kommer vi kontinuerligt att referera till den italienska historien och samhället och arbeta med språket för att förbättra ordförråd och uttal, samt muntlig produktion och interaktion.

Tid: Varje onsdag 24/1-25/4 (ej 21/2, 4/4)
kl. 17.15-18.45. 24 timmar.

Lokal: Fyrissskolan, ingång C, rum C226, Götgatan 17-21.
Avgift: 600 kr.

Nr 81. Latin 2:a terminen

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-55 78 19, 070-562 47 57.

Studium av tillrättalagda texter och bearbetade originaltexter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Läsning av en originaltext i översättning. Fortsatt genomgång av grundläggande formlära och enkel syntax. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Kort orientering om semantik. Innehållsliga kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua Latina!*, andra avdelningen.

Tid: Varje torsdag 25/1-26/4 (ej 22/2, 29/3)
kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 82. Latin 4:e terminen

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-55 78 19, 070-562 47 57.

Studium av tillrättalagda texter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Läsning av framför allt texter från den medeltida berättarlitteraturen. Fortsatt genomgång av grundläggande formlära med betoning på verbläran samt enkel syntax. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Studium av latinets långgivande stammar och därifrån kommande latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua Latina!*, fjärde avdelningen.

Tid: Varje torsdag 25/1-26/4 (ej 22/2, 29/3)
kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 83. Latin 7:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Studium av några tillrättalagda men mest autentiska texter. Formlära och enkel syntax. Kompletterande övningar enligt utdelat material. Latinska sentenser och citat. Ordkunskap. Ords betydelser och etymologi. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Samhälle, arkitektur, konst, mytologi i anslutning till textmaterial. Systematisk genomgång av grekisk och romersk mytologi. Resa till Rom i maj för dem som så önskar. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua latina!* sid. 154-157, därefter fr.o.m. sid. 178.

Tid: Varje onsdag 24/1-11/4 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten udda veckor, Missionskyrkan Utsikten jämna veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 84. Latin 12:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Repetition av redan behandlad formlära. Litteraturhistoria. Studium av tillrättalagda texter och autentiska texter, prosa och poesi från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Utökad formlära och syntax. Kompletterande övningar enligt utdelat material. Latinska sentenser och citat. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Ordkunskap. Ordbildning. Etymologier. Det romerska samhället, arkitektur, konst, främst i anslutning till lästa texter. Romersk måltid. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat litteratura latina!* sid. 71-78, 92-93, därefter fr.o.m. sid. 98. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik* rekommenderas, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 25/1–19/4 (ej 29/3) kl. 15.15–16.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 85. Latin 20:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare,
tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Litteraturhistorisk översikt. Grammatik med tonvikt på syntax. Repetition enligt gruppens önskemål. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser och citat. Fördjupning i Roms historia, samhälle, filosofi, konst och arkitektur, mest i anslutning till lästa texter. Individuella presentationer, främst i anslutning till valda texter. Romersk måltid. Kurslitteratur: utdelat textmaterial med kommentarer, ordlistor och övningar. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 25/1–19/4 (ej 29/3) kl. 9.15–10.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 86. Latin 22:a terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare,
tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Litteraturhistorisk översikt. Grammatik med tonvikt på syntax. Repetition enligt gruppens önskemål. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser och citat. Fördjupning i Roms historia, samhälle, filosofi, konst och arkitektur, mest i anslutning till lästa texter. Individuella presentationer, främst i anslutning till valda texter. Kurslitteratur: utdelat textmaterial med kommentarer, ordlistor och övningar. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 25/1–19/4 (ej 29/3) kl. 11.15–12.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 87. Nordsamiska A1

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk,
Uppsala universitet, tfn 073-327 77 99.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Vi fortsätter att öva alla de typer och former av nomina och verb vi lärt oss under första terminen. Diminutivformer av substantiv och potentialisformer av verb introduceras. Vi tränar på stadieväxlingen i olika serier. Adjektivets predikativa böjning och relationen mellan attributiv och predikativ

form. Mot slutet av terminen kommer vi in på imperfekt-systemet. Hela terminen kommer vi att befästa det som vi redan lärt oss genom översättningar och enklare konversationsövningar. Läsning av valda originaltexter, inte minst dikter av Paulus Utsi. Kurslitteratur: C. Hedlund & L.-G. Larsson *Ii dušše duoddaris!* Lärobok i nordsamiska.

Tid: Varje tisdag 23/1–10/4 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 88. Ryska A1

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska,
f.d. skollärdare, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com.

Tredje terminen. Vi fortsätter arbetet från höstterminen med centrala ord och fraser, uttal, grundläggande grammatik och en del realia. Lärobokens dialoger och texter utgör grunden för våra samtalsövningar och skriftliga övningar. Vi bestämmer tillsammans studietakt och arbetssätt.

Kurslitteratur: Marja Jegorenkov m.fl. *Mozjno*, textbok och övningsbok.

Tid: Varje måndag 22/1–23/4 (ej 26/3, 2/4)
kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Missionskyrkan, Arken 5/2,
5/3, 9/4).

Avgift: 600 kr.

Nr 89. Ryska A2

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska,
f.d. skollärdare, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com.

Vi arbetar vidare i boken Erik Fält: "Vardagsryska". Om deltagarna så önskar arbetar vi även med någon/några texter ur Fälts Ryska texter (som vi just nu har gjort paus med). Vid behov repeterar vi grundläggande grammatiska företeelser för att sedan lära oss nytt. Fördjupade övningar i konversation och skrivande. Deltagarna är välkomna att påverka studietakt och arbetssätt. Kurslitteratur: Erik Fält *Vardagsryska* (Erik Fält *Ryska texter*, Erik Fält *Kort rysk grammatik*).

Tid: Varje måndag 22/1–23/4 (ej 26/3, 2/4)
kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Missionskyrkan, Arken 5/2,
5/3, 9/4).

Avgift: 600 kr.

Samiska – se Nordsamiska

Nr 90. Spanska A1 1:a terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37 (månd.–torsd. kl. 16–17 eller SMS).

Nybörjarcirkel. Vi börjar från grunden och lär oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger

som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1* (obs! 4. uppl. ISBN 978-91-27-43714-2).

Tid: Varje onsdag 31/1-2/5 (ej 21/2, 4/4) kl. 10.00-11.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 91. Spanska A1 2:a terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Vi fortsätter att lära oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1* (obs! 4. uppl. ISBN 978-91-27-43714-2).

Tid: Varje fredag 2/2-18/5 (ej 23/2, 30/3, 6/4, 11/5) kl. 10.00-11.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 92. Spanska A1 3:e terminen, Grupp 1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Vi fortsätter att lära oss nödvändigt ordförråd och arbetar vidare med grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz, *Caminando 1* (obs! ISBN 978-91-27-69434-7). Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 93.

Tid: Varje fredag 2/2-18/5 (ej 23/2, 30/3, 6/4, 11/5) kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 93. Spanska A1 3:e terminen, Grupp 2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 92.

Tid: Varje måndag 29/1-7/5 (ej 2/4, 9/4, 30/4) kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 94. Spanska A2, Grupp 1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Vi fortsätter att lära oss nödvändigt ordförråd och arbetar

vidare med grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz, *Caminando 1* (obs! ISBN 978-91-27-69434-7). Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 95.

Tid: Varje torsdag 1/2-17/5 (ej 22/2, 29/3, 5/4, 10/5) kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 95. Spanska A2, Grupp 2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 94.

Tid: Varje tisdag 30/1-3/5 (ej 20/2, 3/4) kl. 10.00-11.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 600 kr.

Nr 96. Spanska A2

Ann-Christine Karén, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 073-042 85 59. Femte terminen. Vi fortsätter vår inläring av ord och fraser. Samtal om vardagssituationer. Grammatikgenomgångar, skriftliga och muntliga övningar. Realia om den spansktalande världen. Kursbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz, Gustafsson *Caminando 3* (4 uppl.) ISBN 978-91-27-44542-0.

Tid: Varje torsdag 25/1-26/4 (ej 29/2, 29/3) kl. 9.15-10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 97. Spanska A2

Ann-Christine Karén, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 073-042 85 59. Sjätte terminen. Fördjupad träning i att tala, läsa, höra och skriva spanska. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar och hörövningar. Kursbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz, Gustafsson *Caminando 3* (4 uppl.) ISBN 978-91-27-44542-0.

Tid: Varje tisdag 23/1-17/4 (ej 27/2) kl. 11.15-12.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 6/3, Missionskyrkan, Arken 10/4).
Avgift: 600 kr.

Nr 98. Spanska B1

Ann-Christine Karén, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 073-042 85 59.

Fördjupad träning i att tala, läsa, höra och skriva spanska. Samtal och diskussion om texterna, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar och realia. Kursbok: Rönmark, Quintana Segalà: *Vistas 4*, ISBN 978-91-523-1591-0.

Tid: Varje tisdag 23/1-17/4 (ej 27/2) kl. 9.15-10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 6/3).

Avgift: 600 kr.

Nr 99. Spanska B2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Kommunikativ praktik genom svårare texter och samtal i olika tempus. Cirkeln är på spanska. Arbetsmaterial bestäms i samråd med deltagarna.

Tid: Varje tisdag 30/1-3/5 (ej 20/2, 3/4) kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 100. Spanska C1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Träning av alla färdigheter på avancerad nivå samt genomgång vid behov av särskilt svåra grammatiska områden. Cirkeln är endast på spanska. Arbetsmaterialet bestäms i samråd med deltagarna.

Tid: Varje torsdag 1/2-17/5 (ej 22/2, 29/3, 5/4, 10/5) kl. 10.00-11.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 101. Svenskan i förändring

Siv Strömquist, docent i nordiska språk, författare, tfn 070-645 07 27.

De/dem eller dom? Var eller vart? Kommer eller kommer att? Frågorna hopar sig när man börjar fundera över trender och tendenser i dagens svenska. Det är sådant vi skall diskutera i den här cirkeln. Hur skall vi förhålla oss? Vilka regler gäller?

Tid: Varje tisdag 23/1-27/2 kl. 11.15-12.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 102. Tyska A2

Birgitta Lindén-Flink, fil.mag., f.d. lärare i tyska, tfn 070-993 82 79.

Fördjupad träning i att tala, läsa, skriva och höra. Användbara ord och fraser i vardagssituationer. Grammatiska genomgångar muntligt och skriftligt. Realia om de tysktalande länderna. Kursbok Elving Vogel, Mertens, Rydén *Lust auf Deutsch 2*.

Tid: Varje torsdag 25/1-19/4 (ej 29/3) kl. 12.30-14.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 103. Neuere aktuelle deutsche Filme

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till dem som intresserar sig för tysk film, både äldre och nyare och med både kända och mindre kända regissörer. Filmerna har tyskt tal men undertexter på alternativt svenska/tyska/engelska, varför även andra intresserade än de tyskstudierande kan delta i cirkeln. I anslutning till varje filmvisning inbjuds deltagarna att på valfritt språk diskutera vad de sett.

Tid: Varje tisdag 23/1-20/3 kl. 15.15-17.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 104. Deutsch im Alltag B2

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till dem som läste tyska en gång för länge sedan men som nu vill arbeta med språket igen för att kunna läsa och förstå tysk tidningstext och tysk skönlitteratur och tala tyska för personliga behov. Den grammatik som behandlas syftar därför främst till att stödja deltagarnas förmåga att kommunicera. Cirkeln tar avstamp i likheter och skillnader mellan tyska och svenska för att språkutvecklingen därigenom ska underlättas.

Tid: Varje tisdag 23/1-10/4 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 105. Deutsch im Alltag B2

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi läser och diskuterar i anslutning till texter från olika tider och ämnesområden. Tonvikt på ordförråd och muntlig kommunikation. Grammatik vid behov. Vi läser eventuellt någon roman enligt deltagarnas val och önskemål.

Tid: Varje onsdag 24/1-11/4 kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 106. Deutsch für Fortgeschrittene C1–C2, Grupp 1

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81. Tidningsartiklar och litterära texter bildar underlag för referat och diskussioner. Vi tar även upp aktuella händelser och vardagsupplevelser. Läsning av 1–2 romaner som väljs i samråd med deltagarna. Cirkeln har pågått sedan 2006. Nya deltagare rekommenderas i första hand Nr 107.

Tid: Varje tisdag 23/1–10/4 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16 den 6/3, 10/4).
Avgift: 600 kr.

Nr 107. Deutsch für Fortgeschrittene C1–C2, Grupp 2

Cirkel med samma inriktning och cirkelledare som Nr 106. Innehåll och textval kan dock skilja sig. Deltagarna har möjlighet att påverka detta. Det talade språket står i centrum.

Tid: Varje onsdag 24/1–11/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Övriga arrangemang

Jazzensemble

Jazzensemble IV

Jazzensemblen som pågått i fyra terminer fortsätter under våren 2018. För närvarande kan inga nya anmälningar tas emot.

Ansvariga: **Jürgen Linder**, f.d. överläkare i psykiatri, tfn 08-27 09 95, 070-729 26 06, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Maestro vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Fredagarna 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 13/4, 27/4 kl. 13.15–14.45.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.
Avgift: 1 500 kr.

Foto: Inger Hammer

Torsdagssalong

Samtiden genom historien – med Hasse och Tage

Hasse och Tage, de humanistiska humoristerna, ofta bekymrade över vår egen tid, använde sig på ett oefterhärmligt sätt av historien för att spegla nutiden, för att påminna och varna. Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap på Stockholms universitet, berättar och illustrerar med musik.

Ansvariga: **Ingrid Åberg**, tfn 070 302 39 27, och **Gunilla Öbrink**, tfn 070-324 65 45.

Tid: Torsdag 15 mars kl. 19.00.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 150 kr. Förfriskningar ingår.

Anmäl deltagande till sekretariatet, telefon(svarare) 018-24 35 01.

Första anmälningdag: Måndag 26 februari från kl. 07.00.

Foto: Youtube.com

Resor och studiebesök

Våren och sommaren 2018

Här presenteras ett kalendarium och beskrivningar av resor och studiebesök fram till höstterminens start.

All information om resor och studiebesök finns och uppdateras löpande på Uppsala Senioruniversitetets webbplats (www.usu.se). Där kommer också eventuella nya resor och ändringar att läggas ut. Ta gärna för vana att gå in på webbplatsen när du har bokat ett studiebesök eller en resa.

Obs nytt för 2018!

Du kan anmäla högst två (2) medlemmar med namn och medlemsnummer.

Anmälan

Anmälan till resor kan endast göras på telefon 018-24 35 01. Första anmälningsdagen kan du anmäla dig via telefonsvararen från kl. 07.00. Du kan anmäla högst **två** (2) medlemmar med namn och medlemsnummer. Kansliet har telefontid vardagar kl. 10–12.

Anmälan till resorna är bindande, vilket innebär att den som anmäler sig måste betala hela avgiften. Vid sjukdom återbetalas avgiften bara om reserv(er) finns. I så fall återbetalas avgiften minus en administrativ avgift på 75 kr.

Faktura skickas ut med e-post om du inte själv anmäler att du vill ha brev faktura. Resegruppen förutsätter att den som uppger e-postadress också läser sin e-post. Vid telefonanmälan kan du säga till om brev faktura. Dagen före ett arrangemang skickar vi ut sms-påminnelse med uppgift om tid och plats för avresa.

Observera att alla resmål inte är handikappanpassade! Vid resor som innehåller promenader eller besöksmål med trappor uppmanar vi dig som har svårt att gå, använder rollator eller dylikt att kontakta reseansvariga. I många fall kan problemen lösas i samarbete med personal på resmålet.

Resegruppen

Ingegerd Appelgren	070 744 43 33
Jeanette Backman	070 381 98 02
Margareta Knutsson	073 627 27 02
Anki Mattisson	070 978 15 32
Mia Virving	070 968 76 36

Kalendarium

2 februari	Villa Akleja, Vaxholm
2 och 9 februari	Svensk viltvårdsforskning, Uppsala och Grimsö
14 mars	My Fair Lady, Stockholms Stadsteater
16 mars	Sigrid Hjertén, Waldemarsudde
6 april	Att väva siden, Millesgården
18 april	Från greve Wrangel till Lasse Åberg, Skokloster och Bålsta
20–22 maj	Don Giovanni på Oslooperan, Lars Lerin och Rackstad konstmuseum
14 juni	Enköpings parker
25 augusti	Don Carlo, Opera på Skäret

Längre resor

Maj	Kinaresa (datum ej bestämt)
Maj	Natur och kultur på Åland (datum ej bestämt)
Augusti	Renässansens Florens

Fredag 2 februari

Villa Akleja – Ett tidlöst konstnärshem

Välkommen till en passionerad samlares hem, Villa Akleja i Vaxholm! Konstexperten och Ackesamlaren Claes Moser har efter 45 år i konstnärens fotspår förvärvat konstnären J.A.G Ackes hem och här låtit dennes verk återerövra väggarna. En samling av den danska konstnären Marie Krøyer har fått sin plats i den gula salongen.

Under 1,5 timme bjuder Claes Moser in till ett färgsprakande sekelskiftesevenemang med värdparet Ace och Eja som huvudpersoner. Han berättar om livet i Villa Akleja som dessa uppförde 1901 tillsammans med arkitektvännen Ernst Stenhammar. Vi får möta deras vänner Anders Zorn, Carl Larsson, Bruno Liljefors, Gustaf Fröding och Verner von Heidenstam. Engagerat och initierat låter Claes Moser oss möta det nordiska ljusets särart, tolkat av de mest egensinniga företrädarna för sin generation.

Tider: Avresa från S:t Eriks torg kl. 09.00. Åter i Uppsala cirka kl. 15.30.

Pris: 575 kr inkl. lunch

Ansvariga: Anki Mattisson och Mia Virving

Första anmälningsdag: 10 januari

Fredag 2 februari (Uppsala) och fredag 9 februari (Grimsö)

Svensk viltvårdsforskning och utbildning

Studiebesök vid Grimsö Viltforskningsstation i Bergslagen (SLU)

Grimsö ligger nära Skinnskatteberg i Västmanland, cirka 15 mil väster om Uppsala, vackert beläget vid sjön Sörmoggen (cirka 2,5 timmar med buss).

Viltforskningsstationen har byggts upp kring Grimsö herrgård, där det tidigare funnits ett järnbruk. Avsikten

med studiebesöket är att på plats belysa svensk viltforskning och tillämpning i form av viltvård i landet.

2 februari. Inför besöket på Grimsö, ges föreläsningar i Uppsala av Grimsöforskare, bland annat om rovdjursproblematiken, svensk viltforskning och viltvård.

9 februari åker vi till Grimsö. Efter presentation av forskningsstationen och under förutsättning av spårnö (därav förläggningen i tiden) kommer vi under resten av dagen att lära oss att identifiera spårtecken av bland annat klövvilt och rovdjur – kanske av varg – genom demonstrationer i fält. Grimsö ligger numera inom ett vargrevir. På grund av spårningen i fält förutsätts att deltagarna är relativt ”fältgående”. Vid dålig snötillgång finns ett förberett reservprogram, delvis baserat på spårtecknanalyser.

Värd på Grimsö är professor Petter Kjellander, SLU. Föreläsare och presentatörer i fält är personal från Grimsö Viltforskningsstation.

Pris: 1 350 kr. I priset ingår busstransport och mat på Grimsö herrgård (kaffe, lunch, kaffe) samt smörgås i bussen hem.

Tid och lokal: fredag 2 februari kl. 09.15–12.00, Insikten, Missionskyrkan

Tid Grimsö: fredag 9 februari kl. 07.00 avfärd från S:t Eriks torg. Beräknad hemkomst cirka kl. 20.30.

Ansvarig ledare: Göran Milbrink, professor, Evolutionsbiologiskt Centrum, Uppsala universitet, tel. 070 941 59 05

Första anmälningdag: 9 januari

Sista anmälningdag: 23 januari

Onsdag 14 mars

My Fair Lady

Våren 2018 ger Stockholms stadsteater My Fair Lady, älskad musikal och modern klassiker – nu i en (som vanligt) stjärnspäckad uppsättning.

My Fair Lady, en av de allra mest älskade musikalerna hade sin urpremiär 1956. Den bygger på George Bernard Shaws pjäs *Pygmalion* om blomsterflickan Eliza och hennes möte med en annan värld. Nu sätter danska succéregissören Elisa Kragerup upp den i en egen tolkning med bland annat Magnus Uggla, Nina Zanjani och Johan Rabaeus i rollerna.

Johan Rabaeus, numera musikalbiten, gör rollen som den uppblåste språkprofessorn Henry Higgins. Magnus Uggla gör musikaldebut och debut på Kulturhuset Stadsteatern i rollen som Elizas pappa sopåkaren Alfred Doolittle. I rollen som Fru Higgins ser vi Meg Westergren och i rollen som Pickering, Higgins parhäst, Robert Fux. Fru Eynsford Hill görs av Ann-Sofie Rase, Freddy av Vilhelm Blomgren och Zoltan Karpathy av Ole Forsberg.

Tider: Avresa från S:t Eriks torg kl. 17.00. Hemresa direkt efter föreställningen.

Ansvariga: Ingegerd Appelgren och Jeanette Backman

Pris: 690 kr

Första anmälningdag: 23 januari

Fredag 16 mars

Waldemarsudde: Sigrid Hjertén

Den mästerliga koloristen Sigrid Hjertén (1885–1948) är en av det svenska avantgardets frontgestalter. I samtiden både hyllades och kritiserades hon för sitt expressiva färgmåleri. På utställningen visas ett stort antal av hennes verk från 1910-talet fram till 1930-talet då några av hennes mer fångslande och färgintensiva verk kom till. Parallellt visas även ett litet antal målningar av hennes make Isaac Grünewald och av sonen Iván Grünewald.

Tider: Kl. 09.00 avfärd från S:t Eriks torg. Busskaffe vid framkomsten. Kl. 11.15 guidad visning av utställningen. Kl. 13.30 lunch på Kaknästornets restaurang. Kl. 15.00 hemfärd. Åter i Uppsala cirka 16.30.

Pris: 575 kr

Ansvariga: Mia Virving och Margareta Knutsson

Första anmälningdag: 15 februari

Foto: Prins Eugens Waldemarsudde

Fredag 6 april

Millesgården: Att väva siden

Millesgården och Det Kinesiska Kulturcentret i Stockholm kommer under våren att visa två utställningar om sidenväveri och sidentyger från Nanking – och om en lång kärlekshistoria! Utställningsprojektet innehåller två delar: *Att väva siden* och *Drömmar om röda gemak*.

Utställningen berättar och visar hur sidenproduktionen inleddes för 1 600 år sedan i Nanking (numera Nanjing). En vävstol som är rekonstruerad från Mingdynastin, med vävare från Nanjing kommer att visas, det vill säga de kinesiska vävarna kommer att väva vackra tyger inför besökarna. Mängder av sidentyger kommer att klä väggarna i konsthallen, och framför allt kommer ett 120 meter långt tyg att visas. Tyget berättar hela historien om *Drömmar om röda gemak*, ett kapitel per kvadratmeter från det kinesiska nationaleposet med samma namn.

Obs! Trapporna och terrasserna är många på Millesgården.
Lunch på Scandic Foresta ingår.

Pris: 550 kr inkl. lunch

Tider: Avresa från S:t Eriks torg kl. 10.00. Lunch kl. 11.30.

Åter i Uppsala cirka kl. 16.00.

Ansvarig: Anki Mattisson

Första anmälningsdag: 5 mars

Onsdag 18 april

Från greve Wrangel till Lasse Åberg

En kulturtur med samlade konstigheter, konstigt samlande & konstsamlingar.

Nu har vi möjlighet att se spännande samlingar från flera århundraden. Vi börjar med en guidad rundtur i Skoklosters slott som har mer än 50 000 föremål i de Wrangelska samlingarna. Därefter åker vi till Åbergs Museum i Bålsta där vi äter en god lunch. Efter lunch guidas vi på Åbergs Museum bland serieoriginal, serieinspirerad konst och Lasse Åbergs berömda samling av Disneyföremål. Vi bör heller inte missa att kika in i Trazan-kojan som har blivit ett favoritställe för glada ungar i alla åldrar. Sen finns det tid för lite shopping i museibutiken innan vi bussas hemåt med många spännande intryck från flera sekel.

Så här skriver Lasse Åberg: "Det finns många galna och passionerade samlare och jag kan med stolthet meddela att jag tillhör den skaran. Vad skulle våra museer och slott vara utan dessa humanistiska ekorrar?"

Obs! Trapporna är många på Skokloster.

Pris: 575 kr inkl. lunch

Tider: Avresa från S:t Eriks torg kl. 09.30. Åter i Uppsala cirka kl. 16.00.

Ansvariga: Ingegerd Appलगren och Jeanette Backman

Första anmälningsdag: 20 mars

Söndag 20 maj till tisdag 22 maj

Oslooperan, Lars Lerin och Rackstad konstmuseum

Vi gör tillsammans med Reseskaparna en konst- och musikresa till Oslo i vårens bästa tid. Förutom Oslo operahus med operan Don Giovanni besöker vi Rackstad konstmuseum och Lars Lerin-museet i Karlstad. Guide: Teddy Lundberg, sångare, konstkännare och kock.

Dag 1: Buss till Oslo via Rackstad där vi äter sopplunch och får veta det mesta om Rackstadgruppen. Vi fortsätter till Oslo där vi checkar in på hotellet och äter gemensam middag.

Dag 2: Stadsrundtur och Vigelandsparken. Lite egen tid och under sen eftermiddag promenad till Operan där vi äter middag. Därefter höjdpunkten: Don Giovanni.

Dag 3: Visning av operahuset och hemfärd. Efter lunch i Karlstad visning av Lars Lerin-museet.

Reslängd: 3 dagar

Pris: 6 950 kr (enkelrumstillägg 1 100 kr)

Ansvariga: Anki Mattisson

Första anmälningsdag: 26 januari

Foto: Birgitta Johansson

Oslo operahus

Torsdag 14 juni

Enköpings parker

En utflykt till park- och trädgårdsstaden Enköping. Vi åker med parktåget med guide för en 1,5 timmes tur till de flesta av parkerna. Tåget har tak och man sitter bekvämt. Högst 23 passagerare. Ett stopp med paus för frågor. Fleecefiltar finns att låna.

Tåget startar vid Turistbyrån och slutar vid restaurang Hamnmagasinet för en god lunch. Hemfärd direkt efter lunch.

Tider: Avresa kl. 09.30 från S:t Eriks torg. Åter i Uppsala cirka kl. 15.

Pris: 470 kr inkl. lunch

Ansvariga: Jeanette Backman och Ingegerd Appelgren
Första anmälningsdag: 16 maj

Foto: Elisabet Lind

Drömparken i Enköping

LÄNGRE RESOR

Maj 2018

Kina med Albin Geijer, Kinalotsen

En resa med företrädare för deltagare i höstens serier *Kinas väg* och *Sidenvägens lyxtextilier*.

En resa till Kina som visar ett brett spektrum av vad det stora landet har att erbjuda. Vi får se prov på den futuristiska stadsbilden och det koloniala arvet i Shanghai, delikata trädgårdar och kejsarkanalen i Suzhou, teodlingar, textilier och buddhistiska tempel i Hangzhou, och så avslutas resan i sockertopsbergens magiska värld med bambuflottfärd och cykeltur.

Senioruniversitetet erbjuder under våren studiecirkeln Kina – språk, kultur och samhälle (nr 38) som bör ses som en förberedelse för resan. Deltagarna får genom denna cirkel en inblick i Kinas historia, samhälle, språk och kultur genom berättande, samtal och bildvisning. Varje tillfälle består av en kortare föreläsning som följs av samtal, diskussioner och en frågestund. Albin Geijer lotsar och delar med sig av sin kunskap om landet.

Maj 2018

Natur och kultur på Åland

En resa som tar sikte på Ålands svenska historia från 1000-talet fram till våra dagar. Ortnamn och kyrkor står i fokus för kulturhistorien, och blomsterängar och landhöjning för naturhistorien och geografien. Konst och konsthantverk ska också få plats. Vi hoppas få en av Ålands bästa kännare av kulturlandskapet som guide. Utförligare information kommer på vår webbplats www.usu.se och i Medlemsbladet nr 2.

Ansvariga: Eva Willén och Anki Mattisson

Augusti 2018

Renässansens Florens

En resa med företrädare för deltagare i vårens serie Renässansens Florens och Venedig.

Resan till Florens "konstens och renässansens stad" planeras till hösten 2018 med avresedatum den 28 augusti. Resans längd beräknas till 5 dagar inklusive resdagarna. Utförligare information kommer på vår webbplats www.usu.se och i Medlemsbladet nr 2.

Anmälan till serier och cirklar

Du måste vara medlem i Uppsala Senioruniversitet för att delta i våra aktiviteter. Detta gäller även Tisdagsföreläsningarna där giltigt medlemskort ska visas. Medlemsavgiften måste vara betald och registrerad för att du ska kunna anmäla dig till serier och cirklar. Med dator kan du själv kontrollera om den är betald, se www.usu.se under Anmälan – Mina sidor – Medlemskap. Medlemsavgiften betalas aldrig tillbaka.

Avgifter

Se respektive serie eller cirkel. Kostnader för kursmaterial kan tillkomma.

Tisdagsföreläsningarna fordrar medlemskap, men ingen anmälan eller avgift. Medlemskort skall uppvisas.

Anmälningförfarande

Du anmäler dig till föreläsningsserier och studiecirklar antingen via vår webbplats, www.usu.se under Anmälan, eller genom att skicka in anmälningblanketten nedan (eller brev med motsvarande uppgifter). Anmälan via telefon eller e-post tas inte emot. Anmälan kan EJ göras till serieansvarig eller cirkelledare.

Anmälan är bindande. Avgiften betalas efter anmälan, antingen med de betalningsuppgifter som kommer upp på webbplatsen, eller mot faktura som skickas per e-post eller brev.

Turordning följer anmälningstidpunkt. Systemet öppnas för anmälningar **fredag 12 januari**. Anmälan via webbplatsen rekommenderas. Fram till kl. 10.00 hamnar man i en grupp med köande när man försöker anmäla sig. Kl. 10.00 får de i gruppen ett slumpat könummer. Går man in senare hamnar man sist i kön. Anmälningar via blankett börjar registreras av sekretariatet när systemet öppnat. Blankettanmälan ger alltså inte förtur.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Deltagare i aktiviteter som är fortsättningar från föregående termin har inte företräde framför nya deltagare (med undantag för dem som följt språkcirklar på nivå A1 eller A2 vilka fortsätter på högst nivå A2 och som betalat för fortsatt deltagande senast 4 januari 2018).

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie. Biljetter skickas ut några dagar före seriestart. Tid och lokal, som kan ha ändrats, anges på varje biljett. Den som inte hunnit få sin biljett prickas av på lista.

Inga kallelser till cirklar skickas ut. Deltagarna går till första sammankomsten. Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel.

Lediga platser?

På webbplatsen visas fullbokade aktiviteter med röd markering. Anmäler man sig till fullbokad aktivitet erhåller man automatiskt en reservplats, och reservplatsnummer visas. Har anmälan till fullbokad aktivitet kommit in via blankett sätts medlemmen på reservplats och kontaktas. Om en plats blir ledig kontaktas reserver, i turordning.

Avbokning av serie/cirkel

Man har möjlighet att avanmäla sig senast två dagar efter första sammankomsten. En administrationsavgift på 75 kr tas ut. Byte räknas som avanmälan och ny anmälan (undantaget byte av språknivå).

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s webbplats, www.usu.se, och meddelas berörda deltagare.

ANMÄLAN TILL SERIER OCH CIRKLAR om du inte kan anmäla på www.usu.se

Medlemsnr: _____ Personnr*: _____

Namn: _____

Adress: _____

*Personnummer krävs för deltagande i cirkel. Har du inte meddelat det tidigare så notera det här.

Seriens eller cirkelns nummer och titel

Nr Titel

Nr	Titel

Vill du delta i fler? Skriv på baksidan.

Sänds till Uppsala Senioruniversitet, Bergsbrunnagatan 1, 753 23 Uppsala

RESOR OCH STUDIEBESÖK VÅREN OCH SOMMAREN 2018

KALENDARIUM

2 februari	Villa Akleja, Vaxholm
2 och 9 februari	Svensk viltvårdsforskning, Uppsala och Grimsö
14 mars	My Fair Lady, Stockholms Stadsteater
16 mars	Sigrid Hjertén, Waldemarsudde
6 april	Att väva siden, Millesgården
18 april	Från greve Wrangel till Lasse Åberg, Skokloster och Bålsta
20-22 maj	Don Giovanni på Oslooperan, Lars Lerin och Rackstad konstmuseum
14 juni	Enköpings parker
25 augusti	Don Carlo, Opera på Skäret

LÄNGRE RESOR

Maj	Kinaresa (datum ej bestämt)
Maj	Natur och kultur på Åland (datum ej bestämt)
Augusti	Renässansens Florens

Läs mer på sidorna 27-30!

Aktuell information hittar du på: www.usu.se
